Масса а мехкашкара пролетареш, вlашагlкхета!

СЕРДАЛО
свет

Советски Союза Коммунистически партен Нохч-Гlалгlайн областнойн Грозненски городскойн комитетий а Нохч-Гlалгlайн АССР-а Лакхехьарча Совета а орган

Ера 16 июль 1959 шу № 57 (2269) Мах 20 кеп.

ССКП ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТА ПЛЕНУМ ГУЛЪЯРАХ БОЛА ХОАМ

Аргlанна йоагlа ССКП Центральни Комитета Пленум 1959 шера ноябре — декабре гулъе аьнна решени яьй ССКП ЦК. ЦК Пленум гулъергйолча хьаддача денах бола хоам тlехьагlа хургба.

ЦК Пленуме дувца оттадолда льаттацара боахам айбара а ялат, шекар доаккха свекла, боамби, кхыйола технически культураш, коартолаш, баьца даараш, сомаш, комсаш, кхыйола льаттах хьатlайоала продукташ алсамъяхара а юкъара хьайбай боахам дегlабоалабара а дулх, шура, тха, фуаш, кхыйола хьайбай продукташ алсамъяхара а хьакъехьа, колхозаши совхозаши дикача кадраща lалашъяь чlоагlъяра хьакъехьа, юрта боахама дlахо механизаци яра а къахьегама овсарле лакхъяра а, продукци хьаярга дlабода мах лохбара а хьакъехьа, колхозий юкъара боахам чlоагlбара а колхозникий вахара хьал тоадара а хьакъехьа ССКП XXI съездо а ЦК декабрьски (1958 ш.) Пленумо а яь решенеш кхоачашъеш даьча гlулакхех дола деша. Цу дешах льаца ЦК Пленуме доклад йойла РСФСР Министрий Совето, Украина, Казахстана, Белоруссе, Узбекистана, Таджикистана, Азербайджана компартей ЦК-аша.

Партийни тlахьожама организационни керда формаш

Вай мехка шерра коммунистически общество хьаяра ССКП XXI-ча съездо оттадаь керда сийлахь-доккха декхараш толамца кхоачашде йиш хургья, нагахьа санна социалистически демократи, дуккхача наьха творчески хьинари самодеятельности дlахо а дегlайоалаяра хьал тlа, общественни организацеш, беррига къахьегамхой паччахьалкхен гlулакхашта доал деча, боахам а культура а хьалъеча кхы а хьинарегlа юкъеозе. Цо ший аргlанна партийни организацешкара дlадех партес чура демократи йоаржаелга, парте болча наьха хьинар айделга, паччахьалкхен планаш кхоачашъяра партийни организацей лоархlам а бехктокхам а айбелга.

Къаьстта лоархlам болаш да производство дегlаяра бокъонца дола декхараш кхоачашде нах оарцагlа баха декхар долча первични партийни организацей лоархlам айбелга.

ССКП Уставо производственни торговии предприятей первични парторганизацешта бокъо лу администраце балха тlахьожам лоаттабе. Цу бокъоно партийни организацена производствера гlулакхаш лелара боккха бехктокхам тlа а бул кхоачам боацараща а предприяте, колхоза болх тоабара тlехьа а къовсам лоаттабара цун бе низ бола герз а дол.

Цхьабакъда, ССКП Устава тlа даьшха дац администраце балха тlахьожилга мишта хила деза, хlаьта из иштта хиларах дуккхача первични партийни организацеша бизза пайда эцац тlахьожам лоаттабе шоашта еннача бокъонах. Практике партийни тlахьожам лоаттабелга керттерча даькъе леладу производственни планаш кхоачашъяра хьакъехьа боахама кулгалхой отчеташ увттаярца. Из деш каст-каста предприятешка гlулакхаш мишта лел кlоаргга тахкац, хlаьта продукци ахийта еззача дlаяхийтара заданеш ший ханнахьа а дика а кхоачашъяра дола паччахьалкхен заказаши дисциплинеи лелаяр, местничество гучаювлийтара духьал къовсам лоаттабар санна дола а предприятей балха хьакъехьара кхыдола лоархlамера дуккха деша а парторганизаце бlарг тlа ца отташ дус.

Промышленностанеи строительствонеи доал делта эргадоаккхаш, союзни республикайи моттигерча советски органийи бокъонаш шеръеш партес чакхдаьхача балхаша производство дlахо а дегlаяра йоккхий торонаш хьайийлар. Промышленни предприятей болх лоархlам боллаш тоабеннаб.

Цунца цхьана, ССКП ЦК июньски Пленуме новкъоста Н. С. Хрущева къамаьлаца хьахьеккхача тайпара, цхьайолча боахама организацей а предприятей а кулгалхоша телхаду боахам хьалбечара демократически централизма ленински принципаш. Совнархозийи предприятейи цхьаболча кулгалхоша кхыча предприятешта, административни экономически районашта, хlаьта иштта ерригача Союза хьашташта эша промышленни продукци телара планаши заданеши ий ханнахьа кхоачашъяц. Цо мехка халкъа боахама зе ду.

Местничество гучаювлийташ моттигаш хиларо тешал ду цхьайолча партийни организацеша продукци яхийта еззача дlаяхийтара планаш кхоачашъярай паччахьалкхен дисциплина чlоагlа лелаярай тlахьожам мела лоаттабеш хилара. Кхетадеш да, цунца цхьаккха тайпара а машар хила йиш йоацилга. Данза даргдоацаш хьаэттад партийни тlахьожам тоабелгеи ССКП XXI-ча съездо оттадаь керда исторически декхараш толамца кхоачашдарай партийни тlахьожам лоаттабара гlулакх дара дуккха а парте бола а парте боаца а нах юкъеозилга lалашдаран йизза мегаргйолаш йола организационни формаш цунна яла езилгеи.

Администраце балха тlахьожам лоаттабелга чlоагlагlа леладара духьа ССКП ЦК-с дича баькъахьа лаьрхlад, промышленноста, транспорта, строительства, торговле, организацешкеи предприятешкеи, хlаьта иштта проектни организацешкеи конструкторски бюрошкеи, предприятештеи стройкаштеи заказаш кхоачашдеча lилма-тохкама институташкеи администраце балха тlахьажара партийни организацей бокъо лелаергйола парте членехи кандидатехи латта комиссеш вlашагlйохкилга. Уж комиссеш декхарийла я предприятеша производственни заданеш, паччахьалкхен заказаши поставкаши ерригача номенклатурах а продукце дикал лакха йолаш а ший ханнахьа кхоачашъяра тlахьожам массаза а лоаттабе. Уж декхарийла я предприятей берригача болхлоша паччахьалкхен дисциплина мишта лелаю хьажа, местничество лелаярцеи ший ведомства чурча гlулакхий мара лоархlам ца беш хиларцеи къовсам лоаттабе.

Партийни организацена уллув ехка йола къаьстта тlахьажара орган яц уж комиссеш. Уж я, первични партийни организацеша администраце балха тlахьожам лоаттабелга чакхдоахаш йолча организационни формаех цаl. Комиссей из беррига болх лел партийни комитеташеи партийни бюрошеи, первични парторганизацей секретарашеи доал деш.

ССКП Центральни Комитето чlоагlъяьча комиссеех йолча положене тlа оттадаь да уж парторганизацей лоlамах производства хьисапага хьежжа вlашагlйохкилга, цунца хила йиш я, масала, комиссеш: кхыча предприятештеи экономически административни районаштеи паччахьалкхен заказаши кооперированни поставкаши кхоачашъяра; къаьсттаи, специальнии, экспортнии поставкаш кхоачашъяра, арахецача продукце дикала тlахьожам лоаттабеш, строительни балхех дlабода мах чухьанахьа баккхараи, уж дикагlа дараи тlахьожам лоаттабеш; транспорта технически средстваш кхом беш леладара, керда техника юкъейоалаяра, производственни процессашта механизации автоматизации яра тlахьожам лоаттабеш. Торговлени общественни питанени предприятеша вlашагlйохка мегаргья хадданза товараш лоаттадара, советски торговле бокъонаш лелаярай обращенени производствони издержкаш кlезигагlа хилийтарай тlахьожаш йола комиссеш.

Цхьабакъда, цо яхац производственнии торговии предприятей первични партийни организацей предприятей, цеха, организаце, института моттигерча хьалага а цар кхоачашде дезача декхарий лоархlамга а хьежжа кхыча дешашта а хиланза яргйоаца комиссеш вlашагlйохка йиш яц. Царех хlара первични организацена ший инициативах уж гlулакхаш кхоачашде йоккхий торонаш лу.

Лоархlаме да партийни организацеша комиссей болх дlаболалушшехь уж дика а лерттlа гlулакх дlахьоргдолаш а вlашагlйохкар, бlарччача комиссе а цун хlара члена а творчески хьинар хилийтар, ца эшаш дола кьахаташ яздерга а хинна комиссей болх дlа ца бахийтарга хьажар. Комиссеш декхарийла я шоаш тlахьожача участкашка гlулакхаш мишта лел хьажа, предприяте, цеха, организаце е института балхаца кхоачамбоацараш гучадаьлча цу минуте партийни комитета, партийни бюрона е партийни собранена, боахама кулгалхошта из дlахайта а царца цхьана уж кхоачамбоацараш дlадахара де деза гlулакхаш де а.

Нагахь санна боахама кулгалхоша комиссе гучадаьха кхоачамбоацараш ший ханнахьа дlа ца доахе партийни комитет, партийни бюро е партийни собрани декхарийла я шийна партийни организаце боахама гlулакхашта тlахьажа, аьнна енна бокъо а лелаеш из дош дувца а боахама кулгалхоша уж кхоачамбоацараш дlадоахаргдола гlулакхаш де а. Цу гlулакхех а кхоачам ца хуле районни, городской, областной, республикански партийни а советски а органашкара экономически административни района халкъа боахама советагара новкъостал деха йиш я партийни организаце. Нагахь санна цу кулгалдеча органаша первични парторганизаце шоашка баьча хоамах де дезаш дола гlулакхаш ца дойя ССКП ЦК е СССР Министрий Советага цох хоам бе йиш я цар.

Комиссей болх нийса вlашагlболларо, шек доацаш, предприятешкара критикеи самокритикеи шер а кlоарг а ергья. Цо партийни а боахама а органашка торо хулийтаргья ший ханнахьа кхоачамбоацараш гучадаха а паччахьалкхен планаши заданеши сихагlа кхоачашъяра наькъаш лаха а. Хала дац къахьегамхой активо предприятей балха юкъе малагlа кердадар хьоргда бlаргаго, нагахь санна из хадданза общественни контроль лелае юкъеозе. Къаьстта дика гlулакх хургда цох, нагахь санна шоай критикага ладувгlилга, из лоархlилга а, шоай предложенешка хьожилга, уж балха юкъе кхухьилга наха хайча а уж цох тийшача а.

Комиссеех йолча положене царна бокъо лу партбюрошка е первични парторганизацей бюро гlолла болхлойи гlулакхерча наьхеи собранешка дувца кхоачамбоацараш дlадахара коллектив оарцагlъяккха лаьрхlа цеха, завода, предприяте, института болх тоабергбола дешаш увттаде, цхьадола дешаш хьалхе а дийца а дийца предложенеш оттае ший заседанешка дувца. Комиссеш декхарийла я шоаш гlоттадаьча дешаех баь соцам бизза кхоачаш байта гlерта.

Чlоагlа лоархlам болаш да тlахьожама комиссеша шоаш беча балха предприяте администрацеца ший лерттlа гlулакх а нийса юкъаметтиг а лелаяр. Производства гlулакхаш тохкача хана комиссеша административни распоряженеш хувца а керда яраш тела а йиш яц е уж декхарийла а яц, хlана аьлча цо кулгалдара принцип йохаергйоландаь. Цунца цхьана боахама кулгалхой декхар да массайолча оагlонгахьара комиссешта новкъостал де, царга хьажа, цар тохкача дешах йола материалаш яла, гlулакх мишта лел нийса а ший лерттlа а дlадувца, гоа ца еш комиссей предложенешка хьажа, цар гучадаьха кхоачамбоацараш дlадахара эша гlулакхаш ший ханнахьа де.

Хlанз укх сахьате партийни организацеш администраце балха тlахьожаш йола комиссеш вlашагlйохка йолаеннай. Партийни комитеташи партийни бюроши декхарийла я сих а ца луш дикка уйла а яь хlара организаце малагlа комиссеш вlашагlйохка еза хьажа. Цига харжа беза болх дикагlа бовзаш, денал а хьинар а дола коммунисташ — парте директиваш кхоачашъяра ший лерттlа тlахьожилга вlаштlехьадаккха низ кхоачаргбола болхлой, специалисташ, гlулакхера нах.

Комиссей членаш мел а малагlаш а хила беза яха дош балха дукхалгеи характергеи хьежжа къоастаде а деза, хlаьта уж гуччахьа еча голосованеца первични партийни организаце коммунистий юкъарча собране е партийни конференце цхьан шера харжа а беза.

Дlахо йодача хана партийни органий аргlана йолча, отчеташи хоржамаши деча собранешка юха а хорж уж.

Комиссеш вlашагlйохкилга массанахьа а цхьан тайпара хилийта йиш яц.

Кlезига нах болча первични партийни организацешка комиссеш вlашагlйохкилга бакъахьа хилар юкъарча партийни собранешка къоастаде йиш я.

Комисси вlашагlйоллилга мога ца даьча метте боахама гlулакхашта тlахьожам белга первични парторганизаце секретарага хьалхе а йолаш, берригача коммунисташа дlахьу. Первични парторганизацеш йоацача предприятешка тlахьожам белгеи паччахьалкхен дисциплина телхаярах долча кхоачамбоацарех партийни органашка хоам белгеи шоашка дlаэца декхарийла я профсоюзнии комсомольскии организацеш, профсоюзни организацей болх бувцача положене тlа а, иштта комсомол ювцача ССКП Устава тlа а из белгалдаьккхача бесса.

Харцахьа хургдар, производственнии торговии предприятей первични партийни организацешка комиссеш вlашагlйохкарца, кхыйола шоаех пайда баьнна, партийнии, профсоюзнии, комсомольскии организацешка йолаш йолча общественни тlахьожама формай лоархlам боврг а ба, уж дlаяханза а яргьяц аьнна хийтача. Уж я укх тайпара формаш: партийни собранешка боахама кулгалхой отчеташка ладувгlар, масса хана болх беш йола производственни совещанеш, профсоюзни комитетий производственно - массови комиссеш, комсомольски посташ, рейдаш, и. кх. Иштта доацаш, партийни организацеш декхарийла я тайп-тайпарча партийнии общественнии тlахьожама формаша шоайла цхьоагlо а барт а болаш болх белга вlаштlехьдаккха, сов йола тайп-тайпара проверкаши боахама управлене болхлошца балха зене дола, совдараши ца а леладайташ.

Первични партийни организацей комиссей балха юкъе боккхача лоархlамера гlулакх де дезаш я печать.

Из декхарийла я первични парторганизацешкарча администраце боахама гlулакхашка тlахьожам лелабеча комиссе балха опыт хадданза дlайовзийта.

Моттигерча органий керттера декхар — комиссеш вlашагlйохкаш доал а новкъостал а делга, цар балха нийса низ телар, комиссей балха опыт гул а еш, шерра дlайовзийтилга, предприятейи, совнархозийи, кхыча советскии боахамеи организацей кулгалхоша гучадаьнна кхоачамбоацараш дlадехарга хьежилга да. Шерра пайда эца беза ССКП XXI съезда исторически соцамаши ССКП ЦК июньски Пленума постановлении кхоачашъяра къахьегамхой оарцагlабаха мел эшача формехи средствоехи.

(13-ча июлерча «Правда» тlара).

СЕМИЛЕТКА — ХАНАЛ ХЬАЛХА

ХАНАЛ—ШУ ХЬАЛХА

Яха майоагlара ССКП ЦК-а июньски Пленума накъа яха социалистически яхь а йоаржаяь, моттигерча промышленноста министерства предприятей коллективаша ах шера йоагlа план ханал хьалха кхоачашъяьй.

ССКП ЦК-а июньски Пленума Кхайкарала жоп луш, предприятей болхлоша, инженерно-технически болхлоша пайда эцанза йола торонаш гуча а яьхар, шоай собранешка керда техника юкъейоалаярей къаьнача оборудованена модернизаци ярей наькъаца, махулла кlезигагlа капитальни вложенеш дlа а йохийташ, ворхl шерарча плана тlа 1965 шера арахеца лаьрхlа валовой продукци 1964 шера арахецаргйолаш декхараш тlаийцад, царца чон лоала дареи тховна тlатоха кlаьда аьшк дареи боарам 1963 шера кхоачаш а бергболаш.

Ворхl шерарча планал совгlа 3,5 миллион кирпишк, 500 эзар тховна тlаюлла кирпишк, 2 эзар кубометр гlулакхага йода хьу, лакхерча гlоврашта никель даьккха 2 эзар маьнги арахеца декхар тlаийцад.

Къахьегама овсарле лакхъе ворхl шера йоагlа задани 1964 шера кхоачашъе соцам баьб.

Уж декхараш кхоачашдар духьа дуккха организационно-технически гlулакхаш де лерхl, царца — кислород деттаргдолча а йоаккхаш литейно механически завода ваграккана модернизаци е, ассортимент шеръе, кузнечно-прессови оборудованех дикагlа пайда эцарца вахача дуккха эша металлах ю хlамаш дукхагlа арахеца, маьнгеш ду цех а хургйолаш, металлах хlамаш ю завод ханал хьалха яь йистеяккха. Магlалбикерча кирпишкий заводе чура хара йола, lургаш доахка кирпишки керамически турбаши е соцам баьб. Бахача наха гlулакх ду моттигаш дукхагlа хилийта лерхl, царца семилеткан планах йоагlачул бахача наха гlулакх деш йола керда 4 павильон а йолаш.

Декхараш тlаийцад предприятей коллективай болхлой собранешка.

Дукхагlа кхачан хlамаш лургья

ССКП XXI-ча съезда исторически соцамаш кхоачашдеш совнархоза кхачан промышленноста управлене предприятей коллективаша толамца ах шера йоагlа план кхоачаш а йир, планал совгlа 9 миллион сом мах бола продукци а елар.

Дlахо а производство вlашагlйоллаш, технически прогресс еш, производствон технологи тоаеш гlулакхаш даьд. Шурий продукци лоархlам боллаш дукхагlа хилийта а завод проектни низал тlехъяккха а торо хулийташ йола, йоккха овсарле йолаш болх бу керда оборудовани оттаяьй шурий заводе; прессованен процессаи кхыйолча дуккхача операцештеи интенсификаци яр бахьан долаш даьтта доаккхача завода коллектива лерхlаш хинначул тlехбаьккхар оборудованен низ.

ССКП ЦК-а июньски Пленума соцамаша ворхl шерара план кхоачаш еча, технически прогресс бахьан лоаттабеча къовсаме кхы а чlоагlагlа цакъа лаца уйла яйтар къахьегамхошка. Производственни торонашкеи шоай низагеи а хьежа, кхачан промышленноста болхлоша е социалистически декхар тlаийцар:

Керда техника юкъейоалаяра, технологи тоаяра, производственни балхашта механизации автоматизации яра, къахьегам вlаштlехьа боаккхилга тоадара, производствон дикагlа болча болхлойи новаторийи опыт шератlа йоаржаяра ларда тlа ерригача управлене гlолла 1959 шерара план ханал хьалха кхоачашъе хlаьта промышленни производства объемах 1965 шера лаьрхlа боарам 1964 шера декабрь бетта баь баккха.

Боахама — профсоюзни активо кхачан предприятей беррига болхлой, инженерно-технически болхлой, гlулакхера нах тlахьех шоай беррига низ а творчески инициатива а производственни хьоккхамаш дахара, продукци дикагlа яра, тlаийца декхараш толамца кхоачашдара тlабахийта.

Декхараш кхачан промышленноста управленен боахама — профсоюзни активо тlаийцад.

Декхараш ханал хьалха кхоачашдаьд

ССКП ЦК июньски Пленумо даьча Кхайкарала жоп луш, паччахьалкхенга ялат (хьажкlаш йоацаш) дохкара тlаийца декхар ханал хьалха бlаь процент кхоачашдаьд Каргалински района колхозий кхашкарча къахьегамхоша.

Хlанз ялаташ чуийца йовла йоахк колхозаш, вlашкатохаш латт ча, гурахьа дувча ялаташта лаьрхlа льатта оахаши ардашта доакъарийна лаьрхlа хьажкlаш дlаювши латт.

А. ЧАЙКИН,
парте Каргалински райкома секретарь.
И. ТУРБИН,
райисполкома председатель.

ПОЛЬШЕ ЯХА СОВЕТСКИ ПАРТИЙНО-ПРАВИТЕЛЬСТВЕННИ ДЕЛЕГАЦИ

ВАРШАВА, 14 июль. (ТАСС спец. корр.). Тахан доттагlлен визитаца Варшаве кхаьчай Польски вlашагlкхийттача Болхлой парте Центральни Комитетои Польски Халкъа Республика правительствои йийха яха, ССКП ЦК Хьалхара секретарь а СССР Министрий Совета Председатель а вола Н. С. Хрущев керте а волаш йола Советски Союза партийно - правительственни делегаци.

Варшавски аэродроме делегацена духьала баьхкар ПОРП ЦК хьалхара секретарь В. Гомулка, ПНР Паччахьалкхен совета председатель А. Завадский, Министрий Совета Председатель Ю. Циранкевич, кхыбола Польше хьалхле лелаю деятелаш а, хlаьта иштта Варшавски общественностагара делегацеш а.

Советски хььшашка моаршал хььттар В. Гомулка.

Тхо дог тийша да, аьлар В. Гомулка, тха мехка ню дахкаро вай партей, вай халкъий йохаргйоаца цхьоагlо, ший гlолъяргйоаца чlоагlал а дегlауха динамически низ а пролетарски интернационализмах йолча массаз а дийна латтаргйолча ленински принципашкара духъювлаш йола цхьоагlо цlаькха а дlахьокхаргхиларах.

Цул тlехьагlа къамаьл дир Н. С. Хрущевс.

— Польшаи Советски Союзаи юкъера гlулакхаш, аьлар Н. С. Хрущевс,— доазув долаш йолча паччахьалкхенашта юкъера алхха доттагlалцара гlулакхаш хинна lац. Сийлахь-боккха цхьа ник ба вай мехкашкарча халкъаша чакхбоаккхаш латтар. Цар хьалъю социализми коммунизми, хьалъю дунен тlа эггара дикагlа а нийсхо йолашагlа а йола общество. Цаlаш да вай мехкашкарча халкъий хьашташ. Социальнии политическии строй цаl йолча моакказа лардах, социализмаи машареи гlулакх бахьан долаш цхьана лоаттабеча къовсамах латт вай халкъий а ерригача социалистически лагера а ираза даим чlоагlлуши дегlаухаши дола вай дохаргдоаца доттагlал.

Н. С. Хрущеви В. Гомулкеи тlера йийлла йолча машина тlа дlатlаховш, тlаккха ерригa колонна городагахьа йолалу. 17 километр бlаьха болча цу новкъа советски хььшашка дег тlара моаршал хеташ бар бlаьш эзараш бола варшавинаш.

Кlеззита салеlачул тlехьагlа Польски вlашагlкхийттача Болхлой парте ЦК чуйолча цlеношка ПОРП-а ЦК Хьалхара секретарь В. Гомулкеи, ПНР Паччахьалкхен совета председатель А. Завадскийи, Министрий Совета Председатель Ю. Циранкевичи болча яхар советски партийно-правительственни делегаци.

Цул тlехьагlа партийно-правительственни делегаце эзаш декхар малав ца ховча салтечун каш тlа а польски льатта мукъадоаккхаш байнача советски тlемахой чурта гонахьа а.

Даьхенна дукхагlа мехкдаьтта

ССКП XXI-ча съезда а июньски Пленума а решенеша къахьегама низ чубоссабаьб вай мехкарча наха.

Комплексни механизации автоматизации балха юкъе яхьара боккхача лоархlамера я июньски Пленума решенеш. Дlахо йодача хана къахьегама овсарле кхы а лакхъе, арахецача продукце мах лохбе аьнна кхайкарал даьд Пленумо.

Укх 1959-ча шера планал совгlа итташ эзараш тоннаш мехкдаьтта даккха лаьрхlад «Малгобекнефта» НПУ 1-ча нефтепромысла коллективо, мехкдаьтта даккхара йола ворхl шера план ханал хьалха кхоачашъе а лаьрхlад.

Уж декхараш сийленца кхоачашду хlанз промыслерча нефтяникаша. Дуккха эзараш тоннаш «lаьржа дошув» даьккхад нефтяникаша планал совгlа укх шера дlабахача ялх бетта.

Шерра-шера дукха геолого-технически гlулакхаш чакхдоах промыслерча нефтяникаша, из бахьан долаш вlаштlехьадаьннад даккха дезачул эзараш тоннаш дукхагlа мехкдаьтта даккха.

9 скважинай тlоанашта гидравлически разрыв яьй оаха, хlаьта АПР-2 яха турбаш вlашагlйохкаш йола автоматаш а lомаяьй.

Июньски Пленума решенеш кхоачашъеш промысла диспетчеризаци яра доккха декхар латт болхлошта хьалхашка.

Хlанзе а диспетчерски пунктах хьатеха яьннай промыслера массехк скважина. Бе безача лоархlамерча балхах цхьа дакъа мара дац из а.

Пленумо даь кхайкарал дувцача хана ворхl шера план 5 шера кхоачашъе дош делар промысла коллективо. Из дош сийленца кхоачашдара ерригa торонаш йолаш я.

Дика болх бе тха коллектива вlаштlехьадоал новаторашеи рационализаторашеи хьаькъалца, говза болх бар бахьан долаш. Дукха бз промысле хьалхле лелаеш бола нефтяникаш. Царех ба мастераш нн. Колесников, Тхостов, Крамаренко, Рогожин, Висханов, Барахоев, иштта кхыбараш.

Мехкдаьтта даккхара план массаза тlехкхоачашъеш барт тайнз, цхьоагlо йолаш къахьегаш я №№ 1, 3, 4 йола бригадаш.

Бехктокхамера декхар да промысла коллективо тlаийцар. Семилетка хьалхарча шера мехкдаьтта даккхара план 7-ча ноябре кхоачашъе лаьрхlад цо. Вай мехка сихагlа коммунизм хьалъяра оаха лоацаш дола дакъа хургда из.

М. ПАУК,
«Малгобекнефта» НПУ
1-ча промысла заведующи.

Ялаташ кийчдара план кхоачашъяьй Грозненски районо

ССКП XXI-гlча съезда исторически решенеш кхоачаш а еш, юртбоахама продукташ дукхагlа хьаяхара а паччахьалкхенна дlаялара а тlаийца социалистически декхараш кхоачашдар духьа къовсам а лоаттабеш, Грозненски районерча юрта боахама къахьегамхоша 12 июле 103,4 процент кхоачашъяьй ялаташ кийчдара (хьажкlаш йоацаш) йола паччахьалкхен план. Паччахьалкхенна дlаденна а дехка а ялат 70.310 центнер да.

Дикка тlехкхоачашдаьд паччахьалкхенга ялат дохкара а дlадалара а шоаш тlаийца декхараш «Новый быт» яхачеи, 1 Мая цlерахчеи, Ленина цlерахчеи колхозаша а Грозненски шурийи Старо-Юртовскии совхозаша а.

ССКП ЦК Пленума Кхайкарала жоп луш, денгара-ди массаза доала ялаташ чуэцара балхаш тоа а ду, хlанз шоай деррига низаш сихагlа ялаташ чуийца дахара тlа а дерзадаьд района колхозашеи совхозашеи. Массанахьа а дlаоттадеш латт дlадуврагдола фу, страховойи фуражнии фондаш, кхашкара lоъара а доаккхаш аргlаш деш а латт чах, цlендеш а оахаш а латт мукъадаьнна кхаш.

Цу тайппара хьайбай продукташ дlахо дукхагlа яхара а паччахьалкхенна дlаялара а де дезар деш ба района юрта боахамера къахьегамхой. Соахка хьалхарча ах шера дехкачул дукхагlа дехкад укх хьалхарча ах шера: дулх 3.400 центнер, шура 4.250 центнер, фуаш 1 млн. 362 эзар.

Парте Грозненски района секретарь
В. ФИЛИППОВ.
Райисполкома председатель
З. ДУДНИК.

ЦХЬАН ЯЬ СОВЕТСКО-ЭФИОПСКИ СОГЛАШЕНИ

Цун Возалле Хайле Селассие I, Эфиопе Император, паччахьалкхен визитах 1959-ча шера 29-ча июне 14 ди даккха Москве вена хилар Эфиопски Императорски Правительства лакхарча гlулакхаш тlара официальни нах шийца а болаш.

Ше вайцига яьккхача хана Цун Императорски Возалле ший новкъостий шийца а болаш Советски Союза дуккхача районашка хилар. Свердловскеи Урала промышленни районеи а, Сталинграде, Волжски гидроэлектростанце, Волга-Дон яхача канала тlа, Кавказа а Крыма а lаьржача форда йистошка ядача курорташка, Соче, Ялте Ленинграде а хулаш. Советски Союза хьалъеча промышленноста а юрта боахама а халкъа гlишлошка чlоагlа терко еш хьожаш хилар Цун Императорски Возалле.

Уж дlа мел кхаьчача метте бахаш болча наха чlоагlа безаме тlаийбора Император а цунцара нах а. Сий дола хьаьший а Эфиопе даха доттагlлен халкъ а шоашта чlоагlа хьашт хилар кхайкадора советски наха массанахьа а.

Ше вайцига вена волаш Цун Императорски Возаллес совгlата дошо зlы а тlехьа кхал-паччахьа Савске Орден елар СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела К. Е. Ворошилова.

Ший оагlонгахьара СССР Лакхехьарча Совета Президиумо а Цун Императорски Возаллена Хайле Селассие 1 Советски Союза эггара лакхара тlема орден — 1 степена Суворова орден елар.

Дерригача дунен тlа машар ца бохийтара гlулакха а Африке даха халкъаш кортмукъеи шоай лоlамеи хилийтара гlулакха а шинна а мехка юкъе барт-цхьоагlо хилийтара хетадаь дуккха а пайдане къамаьлаш хилар Цун СССР Министрий Совета Председателца Н. С. Хрущевца. Юкъарча лехерамзлен принципаш, паччахьалкхенашта юкъе машарера гlулакхаш дегlадоаладара хиланза даргдоаца гlулакхаш — чурча гlулакхашта юкъе а ца гlерташ, вlаши барт а товш дахилга — хьаллаца шоаш кийча хилар кхайкадир шинна а кулгалхочо.

Иштта къамаьлаш хилар Советски Союзаи Эфиопенеи юкъера торговли шеръяра хьакъехьа а. Шин мехка юкъе торговлии экономически соглашени а яь чакх а даьлар уж къамаьлаш. Уж къамаьлаш деча хана СССР раьза хилар промышленность а юрта боахам а дегlабоалабара гlулакха Эфиопена дуккха ха а йилла, кlезига мара йоал а ца йоаккхаш 400 миллион сом ахча дала. Иштта барт баьб СССР-аи Эфиопенеи юкъера культурни бувзамаш кхы дlахо а дегlадоаладергда, аьнна а.

Шаккха а кулгалхо раьза хилар Бандунски конференце чlоагlъяь принципаш а, хlаьта иштта шоай лоlамерча африкански паччахьалкхений конференцес Аккре тlаийцача резолюце тlа белгалъяьха принципаш а хьаллоацаш хила. Шаккха а кулгалхо дика хеташ хилар, шоай вlашагlкхета а, шинна а мехка эшаш долча гlулакхашта дагабовла а шоай тардалар, хlаьта уж чlоагlъ тийша а ба цар шоашта юкъе вlаштlехьа даьккхача шоайла дагабувларо а доттагlленца вlашагlбеттабаларо а шинна мехкаи цар халкъаштеи юкъера гlулакхаш кхы а дукхагlа чlоагlлург хиларахи дегlадоагlарг хиларахи.

Цун Императорски Возаллес Хайле Селассие 1 Эфиопе бувла аьнна хьийхар СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатель Маршал К. Е. Ворошилови СССР Министрий Совета Председатель Н. С. Хрущеви. Баркал а оалаш цар из дош тlаийцар. Уж цига гlоргбола ха-ди шинна а мехко шоайла дага а боалаш хоададергда.

Партийни вахар

Мишта ю аз беседа яра кийчо

(«Малгобекнефта» НПУ строительно-монтажни цеха агитатора Н. Ф. Горбачева дийцар).

Шийга ладувгIача наьха безам тIабахийта ховш къамаьл деш хилча мара могаргдац агитатора наьха дага дар духхьал хьаалийта. ХIаьта из де торо хургья агитаторо деш дола къамаьл массане а датара, царна хьашт долаш хуле. Цудухьа беседа кийчо е се волавалалехьа кIоаргга уйла ю аз хIанз дувца дезачун, болхлошта дукхагIа дагадоаллачун. Из иштта дарах массаза а дика чакхъювл са беседаш.

Сога ладувгIаш ба каменщикаш, плотникаш, штукатураш, кхыбола строителаш. Строителашта ха лов дунен мехкашта юкъера, вай мехка чура, вай республикера, городера гIулакхаш мишта лел. Из деррига а атта дIадувцара духьа дукха дена дезаш хул со. Сона массаза а чIоагIа новкъостал ду «Грозненский рабочий», «Ленинское знамя» яхача газеташа, «Болхлойи ахархойи корреспондент», «Коммунист», «Агитатор» яхача журналаша, книжкаша, брошюраша. Из деррига литература духхьал Іодийша ца Іеш боккъонна Іомаду аз, сайна эшаш йола моттигаш дIаязъю. Сона хетачох, дIаяздеш хилча дикагIа дага дох Іадийшар. ССКП XXI-ча съезда материалаш Іомаеш сона чIоагIа новкъостал дир конкретни экономика Іомаеча кружоко аз дешаро.

Болхлошта чIоагIа ловра съезда решенеш йовзилга, къаьстта безам бар цар семилетке хургйола строительство ха. Цу хьакъехьа йола беседаш болхлоша дика дакъа лоацаш чакхъювлар. Цар деча къамаьлех хьаховра МагIалбика нефтяникаш дика кийчо яьча квартирашца Іалашбе безам болаш уж болга. Уж дег тIара къамаьлаш деш плотникий бригада болхлоша декхар тIайийцар семилетка хьалхарча шерара план ийс бетта кхоачашъе, аьнна. Оаха социалистически яхье йийкхар нов. Костюренко бригада. Тха тIахьехам хьал а лаьца денна дош кхоачашдара тхоца цхьана къахьегаш я из бригада. Ялх бетта йола задани 160 процентал дукхагIа кхоачашъяьй тха бригадо.

Дукха ха йоацаш ССКП ЦК июньски Пленума хьакъехьа къамаьл деш строителаша дег тIара къоабал дир цига дувца оттадаь дешаш.

— Кхычарначул дикагIа тхова, строителашта хов, промышленность механизмашца дикагIа Іалашйича къахьегама овсарле лакхлулга. ХIанз тха строительни площадкашка башенни кран, иштта кхыйола техника я. Механизмашца къахьегам аттача боаккх, стройкера балхаш сихагIа лелайт.

— Цхьабакъда, эшаш йола машинаш ца хиларах ги а бехкаш кхахьа безаш хул цхьабола мухь,— яхаш къамаьлаш дир строителаша. Маркхал кулгашца дIа-юха кхахьа беза. Из дIа-юха кхахьа транспортераш оттайича бакъахьа хургьяр.

Кхыдола механизаци е еза хала балхаш а дийцар строителаша. Беседа йисте йоалаш плотникаша дош делар 15 июне плотницки балхаши 19 июне штукатурни балхаши ялх цIагIа йистедаха, хIаьта из дош сийленца кхоачаш а дир.

— Из оаха Пленума денна совгIат да,— аьлар цар.

Айса беседаш е кийчо еча хана аз пайда эц художественни литературах а,— аьлар ше къамаьл даь воалаш Горбачев Николай Федоровича.

Тха сийлен агитатора болх лелабер ший гIулакх дукха дезаш а болхлочун низех тешаш а хила веза. Цудухьа хIара айса еча беседаца со тIерт уж башха дика низаш ураоттаде, болхлой шоаш ца кхобеш къахьега оарцагIа баха.

ДIаяздаьр
А. СЛЕСАРЕВ.

Сийлен цIи яккхийтараш

ССКП XXI съезда хьалхарча деношка, вай берригача мехка къахьегама коммунистически бригада яха сийлен цIи яккхийтара дIаболабаь къовсам хьал а лаьца, соахка октябрь бетта денз къахьегаш ба Нохч-ГIалгIай АССР къахьегама резервай дешархой.

Из сийлен цIи яккхийтара эгтара хьалха къовсам дIаболабир №№ 1—5 йолча ремесленни училищеи №№ 1—2 йолча технически училищеи группаша.

Цу хана денз лакхъеннай дешархой дисциплина, дешара гIулакх, производственни практика.

Ерригача къахьегама резервай училищей дешара мастерскешка план 142 процент кхоачаш а яьй, хIаьта шоай производственни базаш йолча предприятеша 216 эзар сома пайда а беннаб паччахьалкхенна.

Геттара дика болх баьб нов. Бриль директор волча мехкдаьтта даккхара тIулакхаш Іомадеча, № 1 йолча ремесленни училище. Ах шерара производственни план 242 процент кхоачашъяьй, планах 200 эзар сома мара ца езача, 300 эзар сома инструменташ а кийчъяьй цу барт тайнача коллективо.

Дика да коллективе дисциплиней дешарей гIулакхаш а. ВЛКСМ Нохч-ГIалгIай АССР обкомеи къахьегама резервай управленеси баьча соцамах «Коммунистически къахьегама группа» яха сийлен цIи тилла а дика болх баьчарна тела Ще байракх яла а лаьрхIад цу коллектива.

Из соцам бешшехьа а ВЛКСМ Нохч-ГIалгIай АССР обкома № 1 йолча ремесленни училище операторий группа «Коммунистически къахьегама группа» яха мандат дала оттадаьд.

Дешара а производственни а гIулакхаш дика дIахьош я № 1 йолча СУ 3-гIа группа. 41,8 эзар сом пайда а луш, дIабахача 6 беттара план 119 процент кхоачашъяьй цар.

№ 1 йолча строительни училище мастера Аристовас доал деча 5-ча группо 6 беттара план 107 процент кхоачаш а яьй, 45,6 эзар сома пайда а беннаб. ХIанз Москве Халкъа боахама каргIдаьннараш хьахьокхача выставке яхьийтай 5-ча группера дешархоша яь электрифицированни хIамаш хедаю станок.

10-ча июле пионерий Двореце къахьегама резервай дешара заведеней социалистически яхье котбаьннарий слет хилар. Слете хилар Ставропольски крайерен Къилбаседа ХIирий мехкарен делегацеш.

Къахьегама резервай управлене начальника нов. Решетниковс № 1 йолча РУ коллектива дикагIа болх баьрашта телаш йола Щe байракх елар, доккхий балха толамаш дахарах, уж, даькъала а беш.

ВЛКСМ обкома секретара нов. Панюковс ВЛКСМ обкома цIерах «Коммунистически къахьегама бригада» яха сийлен цIи тилларах йола мандат елар цу цIи хезача коллектива.

Социалистически яхье 2-гIа йола моттиг яьккхай № 2 йолча ТУ коллективо.

Слете хиннараша массава а цхьатарра раьза а болаш, ССКП ЦК Пленума соцамаш кхоачашдара шоай низ ца кхобеш къахьега дош делар.

Г. ЗАСОРИН.

Гурахь ялаташ дIаде кийчлу

ССКП XXI съезда решенеш кхоачашъяра тIехьа къовсам а лоаттабеш болх дика вIаштIехьабаьккха барт тайна къахьегаш ка бола ялаташ чуийца баьннаб Грозненски районерча Горячеисточненски совхоза болхлой. Ший доалахьарча техниках бизза пайда ийцар совхозо цу дIайхача деношка. 13 жаткеи 20 комбайни яр ялаташ чуэцаш.

Жаткай машиниставхта юкъе дика къахьегарца белгалваьлар Альбеков Хаваж. Комбайнераштa юкъе хиннача социалистически яхье котваьннача нов. Божкона карара-карара тела Щe вымпел еннай. Цо 10 балха дийнахь 331 гектара тIара ялат аьрдац, юкъера лаьрхIача денна бийсаннеи йола норма 33 гектарага дIа а кхоачаеш. Цул 6 гектар мара тIехьа ца вусаш болх бир цу деношка нов. Поддубне.

Ялат хьакха доладалалехьа мух хьекха дукха кIи канаш кагдаьдар совхоза кхашка. ХIанз уж канаш гулдеш ба совхоза болхлой. Механизатораш Сухоруков Александри Альбеков Вахеи канаш гулдеш боахк, комбайнераш Юнусови Шахбаеви уж арда болабеннаб. Совхозо 500 гектара тIара канаш гулде лаьрхIад. Из бахьан долаш дукха а совдаргда совхозо даькха ялат.

Хьинар долаш болх бу хьатта ялат цIендеш механика Дзугираев Висхас, болхлоша Ахмедова Селимас, Алиханова Тамарас, Болтукаева Соняс, Инаева Тамарас, иштта кхычар а. Кхалнаха хувца а луш дийнахь а бус а ца социйташ болх бу хьатта. Хадданза паччахьалкхен алеваторе а совхоза складе а дIакхухьаш да хьаттара ялат.

Бакъда, ялаташ чу а ийца сатийна Іеш бац совхоза механизатораш. 1960 шера ялаташ дикагIа хьувкъийтара хIанззе а балхаш деш ба уж. Ялат чуэцаш латташехь долададелар кхашка балхаш. Тракторашa дийнахьа комбайнаш лелайора, бус ча а гулдора лаьтта а оахар. Ялат чуэцача дакъа лоацаш йоаца тракторaш дийнахьа а уж балхаш деш яр. Из бахьан долаш ялат чуийца доалача хана кIаи мукхи чуийцача лаьттах 3000 гектар цIенъяь а, царех 300 гектар аьха а яьккхар. Ханнахьа гурахь ялаташ дIадуврго̀ла лаьтташ кийчде совхозага торо хилар чах аргIаш делта дика вIашагIдоллар а барт тайна из болх дIабахьар а бахьан долаш. Укхаза ерригa торонаш оарцагIъяьхай цу гIулакха: стогометателаш, волокушаш, тракторaш, автомашинаш, говраш. АргIаш деча болх беш ба гIишлош ераш, механически мастерске болхлой, хьайбаш лeладераш, конторера болхлой, иштта кхыбараш а.

Къаьстта дика болх бу совхоза инженер — механика нов. Петуховс кулгалдеча участке. Укхаза ча гулдеш 4 трактори 3 волокушеи я. Цхьа трактор кхай тIа чан токхораш йолча метте кхыча тракторашта токхадеш дола ча тIадотташ новкъостал деш я, хIаьта вокхар из ча аргIаш деча тIаувз. Иштта болх вIашагIболларо торо хулийт аргIаш сихагIа де а техниках дикагIа пайда эца а. Цу участке болх бераш механически мастерскера болхлой ба. 12 метр дIаьхеи иззал лакхеи ду цар аргIаш. АргIаш деча къаьстта дика болх бу медника Малашкина, сварщика Набатовс, слесара Ермашовс.

АргIаш дара тIеххьа лаьтта а оах совхоза механизатораша. Цига болх беш «ДТ-54» яха 10 трактор а, 1 «Беларусь» а я. 4 агрегат я лущени еш. Механизаторашта юкъе белгалваьнна из болх дика беш ва нов. Тимченко. «С-80» яхача тракторцеи «ЛД-16» яхача луцильникацеи денна 60—70 гектара тIа болх бу цо.

Гаргтарча 2—3 дийнахь ялаташ чуийца мукъадаьнна кхаш цIендара а сихха гурахь дIадувча ялата лаьтта кийчдара а декхараш оттадаьд механизатораша шоашта хьалхашка. Гурахь деррига ялат хьалхе кийчдаьча лаьтта дIадерца а юртбоахама балхаш агротехнически Іилмо яххача тайпара дика чакхдахарца а 1960 шера декхараш кхоачашдара лард йола лерхI совхоза берригача болхлоша.

С. КОСТИН.

Агитационни болх кхашка бу

Дика болх беш ба «Кавказ» яхача колхоза бригадашкара агитатораш. ССКП ЦК июньски Пленум хинначул тIехьагIа шерра Іомае доладелар тхо цун материалаш. Июньски Пленума материалаш колхозникашта дIайовзийташ ба агитатораш нн. Н. Бондаренко, И. Заруднев, А. Демяхин, иштта кхыбараш а.

Ялат чуэца ха хьатIаэттача дикагIа бе болабелар наха юкъера культурни болх а. Бригадашкеи фермашкеи массехк концерт деннад «Октябра 12 шу» яхача клуба самодеятельноста низаца. Дукха ха йоацаш бригадашка концерташ делар юртарча клуба самодеятельносто а. ШоллагIча бригаде «Кхераме професси» яха спектакль хьекхар Лермонтова цIерахча театро. Оттаяьча графиках кино хьувкх колхоза кхашка.

ХIаьта а ала дезаш да, хIанз а оаха кхашка лекцеш кIезига ешаш хилар. КIезига хул тхо долча республикера лектораш а.

ХIанз парторганизацес ший беррига низ тIабахийтаб кхы а дикагIа агитационни болх вIашагIболлара.

А. ТОРИЙ,
«Кавказ» яхача колхоза парторганизаце секретарь.

ОАХА ЯЗДАЬЧУН ЛАРАХ

„Тоабе советски торговле болх“

Иштта корта а болаш № 43. йолча «Сердало» газета тIа яьннача рейдови бригада материалех иштта жоп деннад Нохч-ГIалгIай АССР торговле министра заместитела н. Хаштыровс: «Тоабе советски торговле болх», яхача корреспонденце тIа белгалдаьха кхоачамбоацараш бакъ а хиннад, горторготдела заведующе приказах № 39 йолча магазина заведующи Комаров балхара дIа а ваьккхав.

СССР Министрий Совете

Сайранарчеи заочнии вузашка деша багIача студенташта а сайранарчеи заочни юкъерча специальнии дешара заведенешкарча дешархошта а йола льготаш

Школа вахарцара бувзам чIоагIбара а СССР-е халкъа образоване система дIахо дегIайоалаяра а хьакъехьа арадаьннача Законага хьежжа сайранарчеи заочнии вузашка деша багIача студенташта а сайранарчеи заочни юкъерча специальнии дешара заведенешкарча дешархошта а льготаш ялара хьакъехьа соцам баьб СССР Министрий Совето. Сайранарчеи заочнии лакхехьарча дешара заведенешка дика дешача студенташта а сайранарчеи заочни юкъерча специальнии дешара заведенешкарча (факультеташкарча, отделенешкарча) дешархошта шоай алапеш тIа а болаш кхы тIа а отпускаш тела оттаяьй 1959—1960 дешара шера денз.

Лабораторни балхаш кхоачащдеш, зачеташи экзаменаши дIалуш йоаккхача ханна сайранарча лакхехьарча дешара заведеней цхьоалагIчеи шоллагIчеи курсашка деша багIача наха 20 календарни дии, сайранарча юкъерча специальни дешара заведенешкарчарна — 10 календарни дии, заочни лакхехьарчеи юкъерча специальнии дешара заведенешкарчарна — 30 календарни дии отпускаш тел хIара шера.

Лабораторни балхаш кхоачашдеш, зачеташи экзаменаши дIалуш йоаккхача ханна сайранарча лакхехьарча дешара заведеней кхоалагIчеи кхы дIахорчеи курсашка деша багIача наха 30 календарни дии, сайранарча юкъерча специальни дешара заведнешка багIачарна — 20 календарни дии, заочни лакхехьарчеи юкъерча специальнии дешара заведенешка багIачарна — 40 календарни дии отпускаш тел хIара шера. Паччахьалкхен экзаменаш дIалуш йоаккхача ханна сайранарчеи заочнии лакхехьарча а юкъерча специальни а дешара заведенешка дешаш болча наха 30 календарни ди отпуск лу.

Дипломни проект (болх) оттае а дIаяла а кийчлуш йоаккхача ханна сайранарчеи заочнии лакхехьарча дешара заведенешка дешаш болча студенташта 4 бутт а сайранарчеи заочни юкъерча специальнии дешара заведенешкарча дешархошта 2 бутти отпуск лу.

СССР Министрий Совета соцам тIа белгалдаьд, отпуске болаш йоаккхача хана студенташта луш долча алапе боарам уж отпуске бахале хьалхагIа дIабахача шийтта бетта цар ийдаьча алапех бетта юккъера лоархIам оттабеш хилар а, хIаьта лакхехьарча дешара заведенешка дешаш болча студенташта бетта 1000 сомал дукхагIеи юкъерча специальни дешара заведенешкарча дешархошта 800 сомал дукхагIеи хила йиш ца хилар а.

Сайранарчеи заочнии лакхехьарча дешара заведенешка дешаш болча студенташта а сайранарчеи заочни юкъерча специальнии дешара заведенешкарча дешархошта а дипломни проект (болх) кхоачашъе е пачча-хьалкхен акзаменаш дIаяла йолаяла 10 бутт хьалхагIа денз занятешта кийчбалара хIара кIиранна цхьацца дийнахьа балха тIара мукъа бутилга оттадаьд, цар ийдеча алапех 50 процент, цхьабакъда эггара лохехьарчул кIезигагIа доацаш, алапи а луш. Предприятейи учрежденейи кулгалхошта бокъо еннай цу лакхе белгалъяьча хана, нагахьа санна студентийн дешархойи безам бале, кIиранна кхы а цхьан-шин дийнахьа, алапеш а доацаш, уж мукъа бита. Шера цкъа лабораторни балхаш кхоачашдар а зачеташи экзаменаши дIаялар а, хIаьта цу тайпара дипломни проекташ (балхаш) кийчъяреи дIаялареи е паччахьалкхен акзаменаш дIаялара дешара заведени йолча дIаболхаш а юхабоагIаш а заочни лакхехьарча дешара заведенешка дешаш болча студентий а юкъерча заочни специальни дешара заведенешкарча дешархой а наькъага бодаш болча маьхах 50 процент уж балха болча предприятейи учрежденейи чотах лу.

Сайранарчеи заочнии лакхехьарча а юкъерча специальни а дешара заведеней тIеххьарча курсашка дешаш болча наха шоаш хержача специальностах бола болх производстве а баха, болчча тайпара бовзара а дипломни проект дIалуча хана езаш йола материалаш кийчъяра а йоаггIаш йолча дешара заведене мотадарах, алапи а доацаш кхы тIа совнагIа цхьан бетта отпуск яла йиш я предприятейи учрежденейи кулгалхой. Из белгалъяь отпуск дIахьоча хана берригаш а санна стипенде тIа оттабу студенташ.

Предприятейи учрежденейи кулгалхошта бокъо еннай, деша дIачуэцача луш йолча экзаменашта тIабитача болхлоштеи гIулакхерча нахан алапи а доацаш кхы тIа отпускаш тела: сайранарчеи заочнии лакхехьарча дешара заведенешка деша болхачарна 15 календарни дии сайранарча юкъерчеи заочни специальнии дешара заведенешка болхачарна 10 календарни дии, дешара заведени йолча дIаболхаш а цигара юха цIа боагIаш я цар новкъа йоаккхаш йола ха йоацаш.

Колхозашта могадаьд сайранарчеи заочнии лакхехьарча а юкъерча специальни а дешара заведенешка дешаш болча юртбоахама артела членашта кхы тIа совнатIа отпускаш телилга а царех лургдола ахча СССР Министрий Совета соцам тIа отпускех тела оттадаьчунга хьежжа телилга а.

Сайранарчеи заочнии вузашкарча студенташта а сайранарчеи заочни юкъерча специальнии дешара заведенешкарча дешархошта а льготаш яларо тешал ду Коммунистически партеи Советски правительствои халданза кагирхой йоалко еш хилара. Цо гIо дергда заочнии сайранарен лакхехьара а юкъера специальни а дешар дIахо а дегIадоаладара, къона специалисташ кийчбара гIулакх тоадара.

ІАЙШЕТА А ДАЬД „МАЬРЕЛ“

Фельетона меттел

Тайп-тайпара да саг «йодаяр» а «едда» маьре яхар а. ХIанз аз шоана дувцаргдар «едда» яхар да.

Яндрера Бархановеа Іайшет хIанэза мара 17 шу дизанза къона йоI я. ХIанз а бера ханара куц довнза да цун цIеча басилгаш тIа дувла кIоагилгаш.

Цу хана атта Іехалу, кхоана хургдолчун уйла керта чу ца лелаю цхьа бола мехкарий.

Иштта болча «цхьабарех» я укх фельетона тIа вай ювца Бархановеа Іайшет.

...Вайна юкъе хIанз а болаш ба,— са гIулакх хилча денз дIахо бараша «хица хупI а яхаш тIо буабалара» яха уйла а йолаш,— доккхий хабараши дIаьха зоахалолаши дувцарца Іайшет санна доккхача «хьаькъала дай» боаца мехкарий Іеха а беш, дукхха а шоайла зIамагIа боллашехь а уж маьре кхувлаш бола нах.

...ГIаьхьа иштта болчарех цаI ва Яндрера Даурбеков Беслан. Хьаж хьа ца йоагIе а, уйлах-нигатах из телхаь дукхха ха я.

31 шу даьнна вола Беслан шун къаьнача Темена Казахстане денз вовзаш ва. ЗIамига волча хана денз хьараменца дуне даа гIерташ хьавоагIа Беслан.

Ший 19 шу дуззача хана, Казахстане волаш саг йоалайир Беслана. Из яр Литвиненко М. Ши бер даьчул тIехьагIа «кIорда а яь» йитар цо из. Цхьабакъда, цо йитачун Іаьдало га даьккхар. Беслана алапех, таханалца а 33 процент алименташ Іоккхухьийт, къона волаш цо Іехаяьча кхалсага 2 бер кхабара.

Иштта ший сий дакхха волавелар из ше кхийча денз.

Итт шу хьалха Даурбеков Беслана дукхаезаелар Чиниева Іалимат. Цунна дукха раьза йоацаш юхаувзалуш яр къона Іалимат. Еррита торонаш оарцагIъяьхар Беслана Іалимат шийна раьза яра. Цу лостамагIа долча гIулакхий «опыт» йолаш волча цо лийрхIаьр кхоачашхила доладелар. ЙоI духьал яцар. Из а Іехаяла йолаелар.

Беслана Іалиматага ца хаддаш дийцаьча «даьре» хабарашеи зоахалола юкъе лаьттача даьх бисача можалошеи устагIанна уро хьакхийтар.

Зоахалол а гаргало а хилар. Нуви фертен хьалхашка а тесса, Беслана тхов-кIал даьлар къона нускал. ДоагIаш дола тешамаш делар моллана а.

...Дуккхача хIамай теш йола ха дIайодаш латтар... Іалимата цхьа бер а дир, шоллагIа а, кхоалагIа дир... Юххера а ше ваьхача хозача Яндаре шийна дезалца цIакхаьчар Беслан.

Щен-нана йолча Іалимата бераш пхеннега дIакхаьчадар. Беслана цара вахар «аьрга» дар цун. Арахьа цоталеи цIагIа берзеи оамал йолча Беслана ца хаддаш тIалоаттабеча бала ийрчаьккхаяр, мордаш хобадала йолаеннаяр, дика тоабенна каьлига кхор санна, итт шу хьалха куц долаш хинна бос-хоза Іалимат.

Ди тIехьагIа совъювлар Беслана цIагIа еш йола гIараш. Ди къувкъаш тIайоагIа унзара йоачан санна хетар Беслана бераштa, шоай из «мега да» арахьара чувоагIача хана. Нанна тIехьашка дIалажкъяр уж цох бIарг ма кхийтте а.

Белггала гуш дар Беслана Іалимат «кIордаяь» хилар.

Яндрерча тракторни бригаде учетчикал болх беш вола Беслан йизза «учет» лелаеш вар Яндрерча къонача мехкарий а. Цу шийн «списка» тIа къаьста белгалъяь дIаоттайир цо вай лакхехьа йийца Бархановеа Іайшет.

Итт шу хьалха Іалимата ше «тIахьувзача» хана санна, хIанз а, кхы а дукхагIа «стаж» йолаш волча Беслана, еррита торонаш кога тIа яьхар къона Іайшет шийна раьза яра. КIалгIолла а тIагIолла а дувца доладелар зоахалол.

Цхьан замагчухь, «Тийркал дехьеи сехьеи» ювцаш, кагийча наха дувцаш хинна зоахалол Беслана дувцаш хинначоа юхе «кIориг» дар. Аьттув мел болча моттиге Іайшет сеца а еш, ше хеставора Беслана.

— Хьо сога йоагIе, дувхар даьреи даар мерзеи хургда хьа. Лелар аттеи сий долаши хургда хьа. «Рузкъах диза латтача» са цIен да хьо хургья, хьа во сона ма хазарг, сога я еза хьо.

Цу къамаьло-м, къавеннача дийнахь шун къаьна Теми а дикка шекваьккхар, хургдий-теш из ишта, аьнна.

Беслана ше «дошола Іочухоаергья» метта Іайшет юххера а ший оагIонгахьара раьза хилар.

ТIаккха хоадам боллаш йола «наступлени» йолайир Беслана, дуккхача шерашка ше Іомаяьча «стратегех» бизза пайда а эцаш.

Беслан, «ший разведкага» гIолла шаьра ховш вар Іайшета нана Дебахан, шийца зоахалол де цхьанна а хIаман духь раьза хурт ца хилар. Цудухьа цо соцадир Іайшет «едда» йоагIилта дувца, аьнна.

Укх шера 1 июле Беслана Іехаяь Іайшет, вай дувццача тайпара, раьза а хинна «едда» маьре яхар цунга.

Іайшета хьаккъалга дIакхачанзар ше даьр доккха гIалат хилар:

Цкъа дале, фу ираз кораедергда цунна, шийла 14 шу воккхагIа волча, шийла хьалхагIа ши сесаг йоалаяь хиннача, духхьал дунен тIара «даьре» къамаьл мара кхы хозне ца яллийсача морально телха волча, дукхагIа доале а, цхьа массехк шу даьлча, вожаш санна ше а «кIордаергйолча» баьречунтара — Бесланагара?

ШозлагIа-дале, хьона хой, «сий дола» Іайшет, хIанз ха деза хьона, хье едда маьре йодар, таханарча дийнахь сесаги 5 бери кIал а долаш, кхалнахаца «хьакхашта ваьнна» къонах хилар, Іалиматеи цун 5 береи вахар Іайха доха деловга, Советски Іаьдала законаша из ца дайтилга.

...Уж тайпа хIамаш-м шун къаьнача Тимена дукха бIарга дайнад, цхьабакъда, со цецваьннав цхьаькханех а.

1-ча июле Іайшет «едда» маьре яхача шоллагIча дийнахь Іуйрийна из дIахезадар ерригача Яндрена (юрта сиха дIахоз керда хIама). ДIахезадар из юртсовета председатель волча Мержоев Махьмада а.

Со, къаьна Темаркъа, цунна раьза воацаш хилар.

Из тайпа къаьнарча, вай яхача замах диса, ши сесаг йоалаяра гIулакх цу юрта хинна хилча, цу юртарча советски Іаьдала из «викал» декхарийла вар йоагIаш йолча органашка геттара сиха бакъбола хоам цох бе. Цхьабакъда, цо из даьдац.

Шун къаьнача Темена хац из кхераш Іийнав, е ДаурбековгIарцара хьоашал ца дохаде Іийнав, цхьабакъда, сона хов цхьаькха: юртарча советски Іаьдала керте латташ хилац Мержоев Махьмад санна бола яхь йоаца «кIантий»...

Сона-м кхы хIамаш а дагадехад. Іайшет Іехаялара бехке-м ССКП Наьсарен райкома кхалнаьха отделе болх беш бола новкъостий Евлоева а Суханова а ба, ши саг йоалаярах советски Іаьдало зулам лоархIаш а таIазар деш а хиларах кхоачам боллаш дIакхетабаьбац цар районе бахаш бола гIалгIай кхалнах. Ши саг йоалаяь Даурбеков Беслан таханарча дийнахь советски Іаьдало лаца а лаьца набахта воал.

Цхьабакъда, зулам гучадаьккхар «юртда» а отделене управляющи а вац. Зулам гучадаьккхад Іайшета нанас, Дебахана, тоам бе яхаш дукха а «можалой» шийна юкъеихабаллашехь а. Цхьабакъда, шун къаьна Теми чIоагIа эгIаз а вугаш, из а «тIапп» аьнна тайнай, шийна шортта урдув хьа а ийца.

Іадика хайла шун, новкъостий, кастта вIашагIкхетаргда вай!

ТЕМАРКЪА.

„Кавказ“ яхача колхоза кхашка

Ха дика этта йоаццаше а ялаташ чуэцилгеи уж пачхьалкхенна дIалулгеи дика лел МагIалбикерча «Кавказ» яхача колхозе. Хьокхилгеи оардилгеи къаьст-къаьста долаш духхьала ялх дийнахьа 727 гектара тIара гурахьа бийна мукх чуийцаб колхозникаша, хIаьта хIара гектара тIара 90 пунт а яьннай. Еррига а 101 гектар мара хьекхаяц духхьала комбайнаца.

Цхьан дийнахьа 42 гектар мукх хьекхар лафетни жатка машиниста Евсеев Алексейс. ХIара дийнахьа 30 а кхы тIех а гектар хьокхар жаткай машинисташа П. Свистельниковс, М. Головашовс, Ю. Бекетовс, иштта кхыбараша. Колхозерча 9 лафетни жаткахи 11 комбайнахи цхьаккха а яцар хIара дийнахьа йола балха задани тIеххоачаш ца еш. Мукх хьекха баьнначул тIехьагIа кIа хьакха доладаллалца кIезига ха мукъа йисар механизатораштa. Цу юкъа шоай техниках доахка кхоачамбоацараш дIадаьхар механизатораша, хIаьта гурахьа дIадийна кIа 8 балха дийнахьа чуэца а лаьрхIар. Цу балха тIа шозза тIех кхоачашъю механизатораша балха нормаш. Лафетни жаткай машинисташта новкъостал ду комбайнераша а. ШоллагIча бригадерча комбайнера нов. Еремеевс ший комбайна хедер тоайир, кIа хьокха а хьокхаш касарех Іодехкаргдолаш. Бийсанна са хиллалца хедер эргайоаккхаш ваьллар из, Іийрийна ший машин балха ара а яьккхар. Цу дийнахьа 46 гектар кIа хьокхар механизатора. ДIа-юха тела Щe байракхи ахчан совгIати делар Еремеевна.

— Кхоана кхы дикагIа болх бергба аз,— аьлар Еремеевс, ше совгIат дIаэцаш.

Ше денна дош кхоачашдир механизатора: шоллагIча дийнахьа 50 гектара тIара кIа хьакхар цо, хIаьта шозлагIа ахчан совгIат а ийцар.

КхоалагIча дийнахьа 11 гектар кIа а хьекха, касарех иллар арда волавелар Еремеев. Цунна дика новкъостал дир вежараштурвальне Василеи трактористa Викторен ЕремеевгIар, трактористa Ефремов Петрос, иштта кхыбараша.

КIа хьокхаш я А. Токаревеи Ю. Шерстобитовеи комбайнаш.

Из хьакха доладенначa хьалхарча дийнахьа цу кхаь комбайна аьрдар 1040 центнер. Цу дийнахье а пачхьалкхенна дIаделар из кIа.

КIа дIакхухьача хана къаьстта дика болх барца белгалбаьлар шофераш Н. Никитин, В. Фомин, иштта кхыбараш.

Духхьала 4 дийнахьа 976 гектара тIара кIа хьакха а хьекха касарех Іодиллар механизатораша.

Къаьстта дика хьийкъад кIа укх шера шоллагIчеи йиълагIчеи бригадашка. Укхаза хIара гектара тIара йоал 130—135 пунт.

Семилетка хьалхарча укх шера Даьхенна 103 эзар пунт ялат дIадала лаьрхIад колхозникаша.

Шоаш денна дош кхоачащдеш 60 эзарнел тIех пунт ялат хIанзале дIаденнад цар пачхьалкхенна.

Укх деношка ялат дIаденна бала шоай низ кхо ца беш къахьег «Кавказ» яхача колхозерча къахьегамхоша.

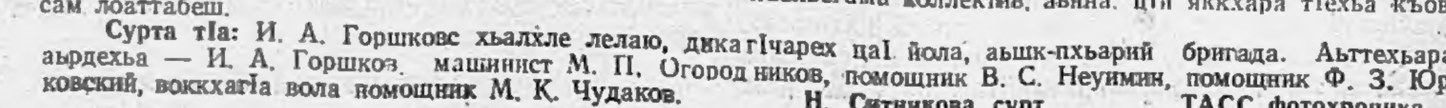
П. ГАГИЕВ.

Концерташца — кхашка

Каст-каста гу кхашка балха боахкача юрта боахама къахьегамхошта Наьсарен районерча Кантышевски культура ЦIагIа «Октябра 40 шу» яхача совхоза Кантышевски отделене комсомольски организацес вIашатIъелла агитбригада. ГIадбахе тIаэц овощеводаша, механизатораша, полеводаша концертаца баьхка кагий нах.

11-ча июле «Октябра 40 шу» яхача совхоза Наьсар-Кертерча отделене № 6 йолча тракторно-полеводческий, огородни бригадашка хилар агитбригада. Концертага хьежараштa дика салоIам хилар бIаргадейначох, къаьстта дика тIайийцар ашараш лекха Кодзоев Іалихани, Касиев Махьмади, вайнаьха халхар даь Л. Моргуновай И. Оздоеви.

ВОРХІ ШЕРА ПЛАН — ЯЛХ ШЕРА

СВЕРДЛОВСК. Уралмашзавода аьшк-пхьараша декхар тIайийцаьд планах ворхI шера де лаьрхIа балхаш, 1963 шера даь даха, аьнна. Цу гIулакха цар караерзаю балха прогрессивни методаш, юкъейоалаю къахьегам аттача боаккхаш а цун овсарле лакхъеш а йола механизмаши оатхалаши.

Аьшк-пхьарий 10 бригада я коммунистически къахьегама коллектив, аьнна, цIи яккхара тIехьа къовсам лоаттабеш.

Сурта тIа: И. А. Горшковс хьалхле лелаю, дикагIчарех цаI йола, аьшк-пхьарий бригада. Аьттехьара аьрдехьа — И. А. Горшков, машинист М. П. Огородников, помощник В. С. Неуимин, помощник Ф. З. Юрковский, воккхагIа вола помощник М. К. Чудаков.

Н. Ситникова сурт ТАСС фотохроника.

1959 шера 1-ча июле республикерча колхозашкеи совхозашкеи шура яккхарах йола

СВОДКА

Районийн совхозийн цIераш	100 гектар лаьттан тIара лоархIаш (центнер)	1 фуражни Iаттагара 6 бетта яьккха шура	1958 шера укх ханна хиннарчу нийсдича + е —
Районаш (колхозашка гIолла)			
Сунженски	60	1356	+ 162
г. МагIалбик	47	1345	+ 187
Грозненски	42	1133	+ 37
Первомайски	21	797	+ 237
Наурски	19	1237	+ 30
Шелковской	19	1210	+ 215
Каргалински	18	1115	+ 213
Курчалоевски	13	966	+ 287
Советски	8	559	+ 134
Веденски	7	687	— 150
Ножай-Юртовски	3	795	+ 407
Саясановски	2	295	— 128
Совхозашка гIолла			
№ 1 йола Шурий	136	1211	+ 40
Предгорни	107	1067	+ 76
Горячеисточненски	94	1121	— 217
№ 2 йола баьца даарий-шурий	92	987	— 57
«Горец»	82	927	+ 77
Ермоловски	74	1382	+ 116
Шалински	72	909	+ 130
Красноармейски	68	922	+ 77
Ассински	67	1412	— 23
Лермонтовски	63	794	+ 108
Грозненски	56	1111	+ 20
Грозненски сомий баьца даарий	55	1401	— 19
Гудермесски	48	1061	+ 16
«Джалка»	46	785	— 44
Самашкински	40	937	+ 108
«Дружба»	37	997	+ 16
Надтеречни	35	1217	— 55
Старо-Юртовски	34	1107	— 73
Гвардейски	27	969	— 44
Ингушски	24	967	+ 86
«Октябра 40 шу»	18	718	+ 154
Новосельски	17	1309	— 191
Назрановски	13	969	+ 533

Шера йола план 6 бетта кхоачашъяьй

Шоаш тIаийца социалистически декхараш кхоачаш а деш, доккхий къахьегама толамаш даьхад Ачхой-Мартановски районерча «Самашкински» совхоза 5-ча отделене шурий-товарни ферма коллективо.

Хьинаре къахьегача дояркаша Войтикунова Зинаидаси Крикуненко Надеждаси шера планах 1800 килограмм яккха йоагIача, цхьанне 1856 килограмми шоллагIчо 1886 килограмми шура яьккхай.

Хьалхле лелаеча доярка Литвинова Верас ше беттача 17 Iаттагара, хIаранегара 1272 килограмм шурий яьккхай.

А. МАЛЬСАГОВ,
«Ленина байракх» яхача Ачхой-Мартановски районни газета болхло.

ГIишлошъяра кердача техника Москвера выставка

Хьайийллача гIишлошъяра кердача техника выставке хьагойт гIишлоний деталеш хьаяра а цар проект уттаяра а балхашта карагIдаьннараш, производства процессашта механизаци еш йола а цIенош хьалдеш йола а техника.

Ши эзар гаргга экспонат оттаяьй выставке.

Сурта тIа: Хьалхарча плане — хьалхагIе а хьажа аьнна вIашагIъехка аьшк-бетона формаш.

Н. Кулешова сурт. ТАСС фотохроника.

Москвера СССР Халкъа боахама карагIдаьннарий выставка.

ТАСС фотохроника.

АХКАН ДЕНО ШУ КХОАБ

ДIаяха ха юхаягIац

Ка бола ялаташ 10 балха дийнахьа чуийца даха шоаш денна дош кхоачашде вIаштIехьадаьнна дац Урус-Мартанерча къахьегамхой.

Белгалдаккха деза ялаташ чуэцара эша трактораш а, жаткаш а, кхыйола юртбоахама машинаш а шийи ханнахьа кийчъяра района кулгалхоша йоакхо ца яр.

Къаьстта ялат чуэцара во кийчо яьй нов. Иноземцев директор волча «Горец» яхача совхозо. Шийи ханнахьа жаткашта ремонт яь ца яккхарах мукх хьакха ха хьатIа кхаьчача деношка лаьтта хоза ха болх ца беш дIаяхийтар цига. Цудухьа укх шера 13-ча дийнахьа мара 1050 гектар лаьттан тIара мукх хьекха баьннабац, хIаьта цунах аьрдар 900 гектарал совгIа мара а бац.

Совхозо гурахьа дIадийнача 1714 гектар кIих 300 гектар хьекха улл, бакъда, хIанз а из арда доладаьдац.

Кхетадаций-теш совхоза кулгалхоша дIаяха ха юхайоагIарг ца хилар, е дика къахьегаргдолаш нах бац-теш совхозе?

Совхоза кхашка балха ди 8—9 сахьат даьлча мара доладац, хIаьта из чакхдоал сайранна кхоачаш боад а болалехьа. Бийсанна болх бе йиш йолаш яц машинаш, уж лампашца Iалашъяь ца хилар бахьан долаш.

Болх бе йиш йолча ерригача ханах пайда ца эцар бахьан долаш ялаташ чуэцара балхаш тIехьа даьннад.

Ховш да ялат шийи ханнахьа чуийца ца даьлча, кхыдола балхаш тIехьа даргхилар. Масала ялат ханнахьа чу а ийца ча дIа а даьккха кхаш кийч ца дича, гуйран ялат дIаде, лаьтта аха, кхыдола балхаш чакхдаха торо хургьяц.

Совхозе дика болх беш бола нах хиларах долча хаттара дола жоп лу укх масалаша.

Мукх хьакха болабаьча деношка денз хIара денна заданеш 120—130 процентал кIезигагIа кхоачаш ца еш хьавенав навесной жатка тIа болх беш вола механизатор Толчаев Ахьмад. Иштта дика къахьег «СК-3» яхача, ка бола ялат хьакха кийчъяьча, самоходни комбайна тIа болх беш волча Геря Дмитре, цул тIехьа вусаш вац Сербиев Салман. Сменах 11 гектар мара хьакха ца безача царех хIаране хьекхаб 19 гектарал совгIа мукх.

Совхозе гIорваьнна вовзаш ва дIадахача шера юкъера школа а яьккха, укх шера совхозе комбайнерал балха вена зIамига сат Озниев Даналбик.

Ше болх бе волавеннача деношка денз нормах арда дезар 12 гектар мара доаццашехь а хIара дийнахь цо оард 20 гектарал кIезигагIа доацача лаьттан тIара хьекха ялаташ.

Иштта дика къахьегаш бола механизатораш совхозе кIезига бац, хIаьта а цар болх беш йола машинаш бийсанна лела йиш йолаш ца хилар бахьан долаш царех биззз пайда эцац. Мамогга сихагIа уж кхоачамбоацараш юкъера дIадахара оарцагIа йовла декхарийла я района партийни а советски а организацеш.

Х. ГАЛАЕВ.
(тха собкорр.).

Колхозникаш оарцагIбаьннаб

Шоай беррига низ тIабахийта ялаташ чуэцаш боахк Веденски районерча «ССКП XX съезд» яхача колхоза колхозникаш.

ССКП ЦК июньски Пленума Кхайкарало дегаш айдаь бола колхозникаш тIабийрзза къовсам лоаттабеш ба лоаццача хана ялаташ чуийца а паччахьалкхенга дехка а дахара тIехьа.

КIа хьакха доладаьчул тIехьагIа йоачаш хилар бахьан долаш цхьацца йола халонаш хиннаяле а колхозникашка дика толамаш доах шоаш кхедаь ялаташ чуэцача. Районерча кхыча колхозел хьалхагIа Гудермески заготзерно 700 центнер кIа дIаденнад цу колхозо.

Ялаташ чуэцача а заготзерно дIадахьара а дика хьинаре къахьегаш ба колхозера комсомольцаши кагирхойи. Царна юкъе къаьстта дика хьокхамаш дахарца белгалбаьннаб Хупиев Сайд-Хьасан, Солтамурадов Бекка, Борханов Сайд-Хьамзат, Туршиев Махьмад, иштта кхы бола кагирхой а.

Колхозашта ялаташ чуэцача дика новкъостал ду Веденски МТС механизатораша. Балха нормаш денна тIехкхоачашъеш ва цу колхозе кIа чуэцаш вола комбайнер Тарамов Леча.

Комбайна тIара кIа дIакхухьаш а пачхьалкхенга дохка заготзерно кIа дIа озаш а дии бийсеи ца къовсаш хьинаре къахьег колхоза шоферо Дайниев Сайд—Эме.

С. БОРХАНОВ,
ВЛКСМ Веденски РК инструктор.

Шелководаш

Укх шера СаьмуIашкарча юкъерча школе вIашагIъеллаяр дитта кюмара гIанех чилла бу нIаний леладу 5 звено. Звеношка бар 4—6 классашкара дешархой. ХIара дешархочо кховккха килограмм чиллан бурилг гулъяьй.

ХIанз дешархоша хьалхара чиллан бурилгаш хьалохьаяьй хIаьта берригача школьникаша 207 килограмм чилла лохьабаьб. Цу чиллах дукха даьри дарга.

Кхыча дуккхача школашка доладе а деза чилла бу нIаний леладелга, из доккха, пайдане гIулакх хилар кхета а даь.

А. ГАЛИМОВ.

Ялат чуэцаш латт

Шалински района «Джалка» яхача совхоза кхашка сихленна ялаташ хьокхаш латт. Механизатораша шоай низ кхобац денна балха нормаш кхоачашъяра. Лоаццача хана 484 гектара тIара мукх чуийца баьннаб совхоза йиълагIча отделенера болхлой. ЧIоагIа дика къахьийгар комбайнераша Хамидов Султанеи Эдищев Алдангазеи. ХIанз укхаза къаьст-къаьста гурахь дийна кIа чуэца болабеннаб.

ЯлхлагIча отделене а ерригача совхозе а сий деш я Асаев Хьусенеи Хабзиев Хьусенеи комбайнови агрегаташ. Цар цIена а, юкъе йовкъаш ца юташ а, дика чуэц ялат. Раздельни хьисапе чуийца ялат вIалла ца гоадеш заготовительни пункт дIакхухь. Цунца цхьана дIаоттадеш латт дIадувргдола ялат а.

> Газет дешача наьха хаттарашта луш дола жопаш

БАЛХА ТIАРА КЪОВСАМАШИ УЖ КЪОАСТАДАРИ

Хаттар: МалагIча порядках хьож моттигерча профсоюза комитета бартаца администраце балха тIара дIабаьхача наьха къовсамашка?

Жоп: Профсоюзни комитета бартаца администраце балха тIара дIабаьха нах, балха тIара къовсамаш къестадеш йолча комиссега а фабрични, заводской, моттигерча профсоюза комитетага а гIолла доацаш, духхьал халкъа суде ладкъа мегаргба.

Цу хьакъехьа халкъа судага заявлени яла мегаргья дIаваккхарах дола приказ болхлочунга хьакхаьчачул тIехьагIа цхьа бутт баллалца йолча хана чухь.

Хаттар: МалагIча хана доагIа алапи харцахьа балхара дIаваьккхача е кхыча балха тIа оттаваьча сага, нагахьа санна балха тIара къовсамаш къестадеш йолча комиссе е моттигерча профсоюза комитето хьалхагIа шийта хиннача гIулакха тIа юха оттавовла, аьнна баь соцам кхоачашбе ца туташ тIехьабоахаш хилча?

Жоп: Нагахьа санна хьалха шийга хиннача гIулакха тIа болхло юхаоттавовла аьнна балха тIара къовсамаш къестадеш йолча комиссе яь решени е фабрични, заводской, моттигерча профсоюза комитето баь соцам предприяте, учреждене, организаце администраце тIехьабаьккхабале, профсоюза комитето соцам бу балха тIа воацаш болхлочо мел яьккхача хана доагIа алапи цунна дIадала е кхыча балха тIа вахийтарах цун эшаденна алапи дIатIадала, аьле.

Иштта моттиг нийсъелча балха тIара дIаваьккха лийннача хана доагIа алапи е кхыча балха тIа вахийтарах эшаденна алапи болхлочоа дIалу, балха тIарча къовсама хьакъехьа решени е соцам баьча дийнахьа денз из решени е соцам кхоачашбаьча денга кхаччалца йолча хана. Из соцам кхоачашбу суда исполнитело исполнительни листа когаметта лоархIаш дола профсоюзни комитето деннача удостоверенех.

Кхаь беттал тIех ца доалийташ дIалу удостоверени суда исполнителага. Болхло балха тIа юха оттаве, аьнна судо яь решени администраце кхоачаш ца ярах хиннача прогулах доагIа алапи шозлагIа дешага юха ца хьожаш судо баьча хоадамах болхлочунга дIаеннача исполнительни листаца хьадоаккх.

Хаттар: Балха ханал совгIа баьча балхах доагIа ахча хьа ца дала бахьан дий из болх бе аьнна яь решени ца хилар?

Жоп: Балха ханал совнагIа йолча хана болхлочо даьча балхех цунна ахча ца дала бахьан дац моттигерча профсоюза комитето е лакхехьа латтача организаце уж балхаш де аьнна енна бокъо администрацега ца хилар. Балха ханал совгIа балхаш дайта йоагIаш йола бокъо йоацаш а приказ доацаш а уж балхаш дайта бола кулгалхой дисциплинарни бехктокхаме а цхьайолча хана судага гIолларча бехктокхаме а оза беза.

Хаттар: ХIара кIиранна доагIача мукъача дийнахьа баьча балхах ахча дала йиш йий?

Жоп: ХIара кIиранна доагIача мукъача дийнахьа баьча балхах ахча дала йиш яц нагтахьа йолча хана, масала, цу предприятера, учреждене, организацера из болхло дIаваьнна хилар бахьан долаш болхлочоа кхыъ-кхе мукъа ди дала йиш йоацача хана мара.

Хаттар: МалагIча порядках алапи тел болхлоштеи гIулакхерча нахаи тешаш болаш, шоаш ладкъаш, жоп луш е кхыча гIулакхашта суде бахар йоаккхача хана?

Жоп: РСФСР къахьегамах долча законий Кодекса 78 статьяга хьежжа, тешаши эксперташи болаш е халкъа заседателаш болаш суде бийха бигача болхлошеи гIулакхерча нахеи цига шоашта тIадехка декхараш кхоачашдеш мел йоаккхача хана юкъера алапи тел царна. Нагахьа санна из ваха декхарийла волча гIулакха (ладкъаш, жоп луш, е бехк токхаш) болхло суде вийхавале, цунна алапи лац.

Хаттар: Шийгара болх бе ца магар бахьан долаш болхло кхыча балха тIа оттаве бокъо йий администраце?

Жоп: Ше массаза беш бола болх бе ца могаш болхло висавале, администраце бокъо я лораша еннача заключенех болхло кхыча балха тIа оттаве.

Назаровски кIора разрез

КРАСНОЯРСКИ КРАЙ. Назаровски кIора разрез — СибирегIа йоккхагIчарех цаI я. Цо доагорца Iалашъергья хьалъеш латта Назаровски ГРЭС. КIор разрезера денз транспортеращца лургба цига дIа.

Сурта тIа: Назаровски кIора разрез.

Ю. Барлиена сурт. **ТАСС фотохроника.**

Дунен халкъашта юкъера гIулакхаш

Кхыча мехкашцарча гIулакхий министрий Женевски совещане балха тIа кхаь кIиранна хинна перерыв йистеяьннай. 13-гIча июле, оршот дийнахьа, къамий Двореце юха а вIашагIкхийтар СССР, США, Англе, Франце, хIаьта иштта Германски Демократически Республика а кхыча мехкашцарча гIулакхий министраш. ХIаьта малхбузен германски делегацех лаьца аьлча, совещане хьалхарча даькъе а санна, заседанеш хулча зале цунна керте ва кхыча мехкашцарча гIулакхий министр Брентано а ца хулаш, США-ара ФРГ посол Греве.

Женевски переговораш юха йолалуча хана ши-шегIа хаттар дера: совещане балха перерыв яр ловш хиннача малхбузехьарча державай делегаташа лийрхIар фу дар? Малхбузехьарча Iаьдалий викалех цу хьакъехьа цхьан Англе кхыча мехкашцарча гIулакхий министра Селвин Ллойда мара къамаьл дацзар. Женевера Лондоне ше юхакхаьчача цо аьлар: совещане мел дийцача хIамай уйла яра а дIахо ергйолча переговорашка де дезар къоастадара а пайда эца беза мукъа доаккхача цу кхаь кIирах. Перерыв е яхаш хиннача совещане дакъа лоацаш хиннача вокхар из совещани тIехьаяккханза яргйоацаш хилар бакъдеш хIама хьоадацзар. Алхха салаIар духьа мара перерыв яр царна ца ловш хиннилга ховш да. Цхьадолча малхбузехьарча кепайоазоша яхачох ховш да, совещане балха тIа перерыв яр цар дехача хана кхыъ-кхе, лоархIам болашагIа йола уйлаш цар хиннилга.

ЧIоагIа оакъердам болаш къамаьл да цу хьакъехьа йоккхача американски газетий треста дас Рандольф Херста даьр. Женевски совещане хьалхара дакъа йистедаьнначул тIехьагIа тешам белар цо, дIакхайкаяь перерыв йистеялале Малхбузенна пайданагIа долча тайпара дунен халкъашта юкъера гIулакхаш хувца а лургда, хIаьта тIаккха Советски Союз шоаш яхачунна хьатIайоалае йиш а хургья, аьнна. Ший безам бале а беце, а Р. Херста цу къамаьлаца мукIарло дир, дунен халкъашта юкъера кхохкам кIаьдбалар ловш долча дерригача адамаша малхбузехьарча державай никъ хьал ца лацарал совнагIа, уж эгIаз дугаш гIулакх даьча малхбузехьарча державашта гIойленагIа йолча оагIорахьа уж переговораш леста ца хилара. Цу тайппара Р. Херста хьагучаьхар, гучох, перерыв хиннача юкъа адамий уйлаш шоашкахьа а йоахалургма йий, хIаьта цул тIехьагIа СССР шоаш яхачунна хьатIа а йоалаергма йий яхаш лерхIаш хиннача Малхбузерча белгталарча гIозарий къайленаш.

Цхьабакъда, царна дагалаьттар кхоачаш хила аьттехьа а дацар, вешта, тIеххьарча кхаь кIиранна дунен халкъашта юкъе хиннача событеша бакъдаь хьахьекхар СССР-еи ГДР-еи делегацеша Женеве нийса лелаяь политика бакъ хилар а чакхъярг хилар а. Цу ханна кхы а къаьгтагIа хьагучадаьлар, хIанз а «шийла тIом» дагалоаттабеш а шоашта хетараш низаца Советски Союзах хьаьерчаде дагадолаш а долча Малхбузерча гIозарий политика кIал ло боацаш хилар.

Ховш да, Женевски совещане балха тIа хинна перерыв, Малхбузерча Берлине латташ дола хьал ханна меттадоаладарца а, Германеца машара договор кийчдара йола шинна а Германе юкъара комитет йилларца а. Германи вIашагIтохарца а ювзаенна 19 июле керда яь советски предложенеш ювца йоланнача ханна хиннилга. ОагIоний наькъаш таргалоаладир цу предложенеша, хIана аьлча цар чулаьцадар США-си, Англеи, Францеи хьалхагIа хьакхайкадаь цар дIадехаш дола гIулакхаш. СССР-а машар тIехь доладаьча кердача гIулакхо, оалаш долчча тайпара, шоай гIандаш тIа Iоховшабир малхбузен оагIонгахьара переговорашта юкъе дакъалоацаш бараш. Цхьаккха духьалдоаккхаш хIама а доацаш, цу ханна дар цар перерыв ехаш.

Цу тIеххьа, цхьан командах санна, эггара хьалха малхбузен-германскии американскии яраш а Iахаш, Iеха йолаелар буржуазни пропаганда, Советски Союзаца переговораш а юлургьяц, «ультиматумах ше яххар дайта а гIерташ «Малхбузенна кхерам тIа а тувс» цо, яхаш. Цхьабакъда, хIанз яц вайна миллионаш бола нах фаьлгашца Iехабе йиш йола ханаш. Хетаргахьа, цу зIаката шоаш лоацийтаргболаш эсала нах геттара кIезига корабоагIаргба. Машар безаш йолча СССР арахьарча политиках аргIанна дувцаш дола йоахараш къамарга шод а этта сецар, хIаьта уж арадаха доладаьраш шоаш сийдоацчъ а баьнна бисар: Женевски совещане хьакъехьа СССР кхыча мехкашцарча гIулакхий министра А. А. Громыкос 28 июне яьча заявлене хьаэца хIама дитанзар советски предложенеш — «диктат» а «ультиматум» а ма йий, яхаш даьча харц къамаьлех. Малхбузехьарча Берлинах дола дош вIаший гIойленагIа долча тайпара къоастаде безам болаш вай мохк хилар бакъ а дир, Женеве цу тайпара барт бара йола база йолаш хилар дIа а хьекхар нов. Громыкос.

Къовсам тIа даьнна дунен халкъашта юкъера дешаш машарца къоастадара моастагIий болчар чIоагIа доккхал даьдар шоай идейни баьчча волча Конрад Аденауэрах. Женевски совещане хьалхарча а шоллагIча а даькъашта юкъерча хана малхбузен-германски канцлера ца деш хIама дисанзар цхьаккха тайпара а барт цига вIаштIехьа ца балийта гIерташ! Масала, цудухьа дар цун Малхбузехьарча Берлине ФРГ федеральни президент харжа аьнна цо цIот хьовзаяр а. Цхьабакъда, Аденауэр санна, «шийлача тIема» гIулакхашта йоккха опыт йолаш волча специалисто хьовзадаьча цу гIулакхах а пайда боалаш хIама хиланзар.

Малхбузерча Германен провокацес Аденауэр машара а халкъаш кхерамах лорадалара а эггара къизагIа вола моастатIа хилар чIоагIдарал совгIа кхы хIама данзар. Цудухьа тамаш е езаш дац женевски переговорашта юкъе дакъа лоацаш йолча пачхаьалкхений керте латтараш шоай сий ца доадар духьа Аденауэраца вIашагIа ца кхетар, Женеве «Малхбузен цхьоагIо» чIоагIъе лерхIаш царца вIашагIкхета гIерташ Аденауэр хиннаволлашехьа а. Цунца дувзаденна Лондоно «Малхбузен цхьоагIои» «Боннаца нийсвалари» цхьатарра лархIац аьнна, «Таймс» яхача английски газето кхайкадаьр дика белгалдаьккха хIама да.

Лакхехьа хьоабаьча Херстаи Аденауэраи санна, Женевски совещани ханна соцаеш юкъ оттаро «дунен халкъашта юкъера хьал Малхбузенна пайда болаш хургда» аьнна хийттарий планашта хIама техар халкъашта юкъера кхохкам дIабаккхареи Европе кхерамах лоравалар Iалащдареи дешаш дувцаш 4-ча июле денз 6 июле кхаччалца Варшаве хиннача конференцес. Конференце хиннача Европерча 22 пачхьалкхен цIи хезза болча общественни деятелаша цхьа барт а болаш, аьлар дунен халкъашта юкъе къоастаданза латта керте дешаш машара наькъаца къоастадара шоаш тIехьа хилар. Министрий Женевски совещане адресах текст а йохьийташ, Европерча общественностага цар даьча кхайкарала тIа къаьстта дIалехаш да ядерни герза ду тохкамаш делга тIехьа а ца тетташ дIадаккхар, Германеца машара договор дар, пачхаьалкхений эггара керте латтарий совещани яр.

Варшавски конференцес тешаме хьахьекхар дунен халкъашта юкъера кхохкам мелбара тIехьа, машара боккха лоархIам болча дешай хьакъехьа вIаши юкъера гIулакхаш кхетадеш а вIаши тIаэцца йиш йола барт беш а Малхбоалеи Малхбузеи хилара тIехьа латта Европерча мехкий общественноста болам чIоагIа дегIабар.

Дунен халкъашта юкъе латта гIулакхаш тоадара боккха лоархIам болча дунен халкъашта юкъе укх тIехьарча кIирашка хулача доккхийча хIамашта юкъе белгалдаккха дезаш да Нью-Йоркерча советски выставка Iалаьмате боккха толам балари СССР-а Министрий Совета Председатела хьалхара заместитель нов. Ф. Р. Козлов США вахари. Боккха лоархIам болаш да цу хьакъехьа Малхбузерча Германерча «Франкфуртер рундшау» яхача газето аьннар. Цо йоах, советски выставка толам баларо «дуккхача даькъе новкъостал дергда» шийлача тIемо сихдаь леладу, кхераме тIулакхаш дIадахара. Газето укх тайпара бакъю ший уйла: «Советски выставко дика гуш а тешавеш а хьахьокк Советски Союза Iалаьмате йоккха экономически культурнии прогресс... Кхыметтел ца тешараш а шек баьхаб цо».

Укхаза Малхбузерча Германен газето яхачоа тIехьа ца хилча варгвац. Бакъда! Советски Союза карагIдаьннараша тешабу кхыметтел ца тешаш хиннараш а, вай мохк дерригача адамашта дика дар хилийта, укх дунен тIа мел бахача наьха сийрда кхоане лораеш, дерригача халкъашта бола машар а иразз а лорадеш къахьегаш хиларах.

Цунца кхы а чIоагIагIа бег доал Советски Союзи ерригга социалистически лагерьи гоама яраша вайна карагIдаьннача моллагIча а хIамах пропаганда я из яхаш, дунен общественни уйланна хьалхашка СССР-а Iаьржа Iатт е гIерташ леладу гIулакхаш. Советски Iаьдала зулам де гIерташ хорш еча санна сихбенна шоаш леладеча гIулакхашта тIехь каст-каста нах белача хьал тIа отт уж. Масала, иштта хилар дукха ха йоаццаш космосе яхийта, зем боаккхаш дола хьайбаш чу а долаш, хинна советски баллистически ракета «Кремлас егIа пропагандистски боанг» я аьнна дIакхайкаяьча «Тампо» яхача газетаца а. «Низа позице тIера» яха политика бахьан къовсам лоаттабераш цхьаккха дича а теша тугаш бац цу политика гIулакхаш дIадаьнна дукха ха хиларах. ХIаьта из — ше мадарра бакъдар а да, цу тIера ваьнна ваха моттиг а яц. Советски баллистически ракета толамца урагIъяхийтар дувцаш, доазол дехьара газеташ, къаьстта Парижера «Франс-суар» яхар а долаш, мукIарло данза даланзар «из санна йола ракета американцашта хIанз а тIехьа хьае ца могаш хиларах».

«Шийла тIом» хьаллоаттабераша лерхIаш хиннараштa духьал а долаш, министрий Женевски совещане болх соцабаь доаккхача укх кхаь кIиро дикка хIама даьд дунен халкъашта юкъера гIулакх тоадеш. Из дика гIулакх кхы а чехкагIа дегIадоагIаргда, нагахьа санна женевски переговорашта юкъе дакъа лоаца малхбузера викалаш, совещане истола гонахьа хайшача хана, бокъонца этта латта хьал а лоархIаш, дешаш низаца къоастаде а ца гIерташ, хьаькъалца къоастадеш хуле. Царга тоъал ха я 20 июне совещанес ший болх соцабеча хана ювцаш хинна советски предложенеши 28 июне А. А. Громыко яьча заявлене тIара уж предложенеш йоашхаш йола моттигаши теркам тIа а бохийташ йовза. «Советски предложенеш ультиматума порядках отаяь я, яхаш кхы дувца бокъо йолаш яц малхбузера пачхьалкхенаш», — аьнна 7 июле белгалдаьккхар «Манчестер гардиан» яхача английски газето. ДIахо цо аьлар, цу предложенех барта даха хала хургдац, аьнна.

Женевски совещане шоллагIа этап тIаккхоачаш йола малхбузерча пачхьалкхений позици ювцаш, «Франс нувель» яхача кIира цкъа арадоалача французски журнало язду»: советски предложени «Лондоне хьаллоацаш» я. Берлинах ханна барт бе йиш йола перспектива цу предложенес хьаеллаш лерхI Лондоне. Бонне, цунна тIеххьа Париже а, чIоагIа духьал ба цу предложенена. Вашингтоне из а вож а хувцалуш латт».

Цхьабакъда халкъашта Малхбузенгара лов машар чIоагIбара хьашташа маяххар къьгга а хьдда а дола гIулакх. Цар дIадех Малхбузерча пачхаьалкхенашкара Женеве барт беча цхьаккха духьаленаш ца яр.

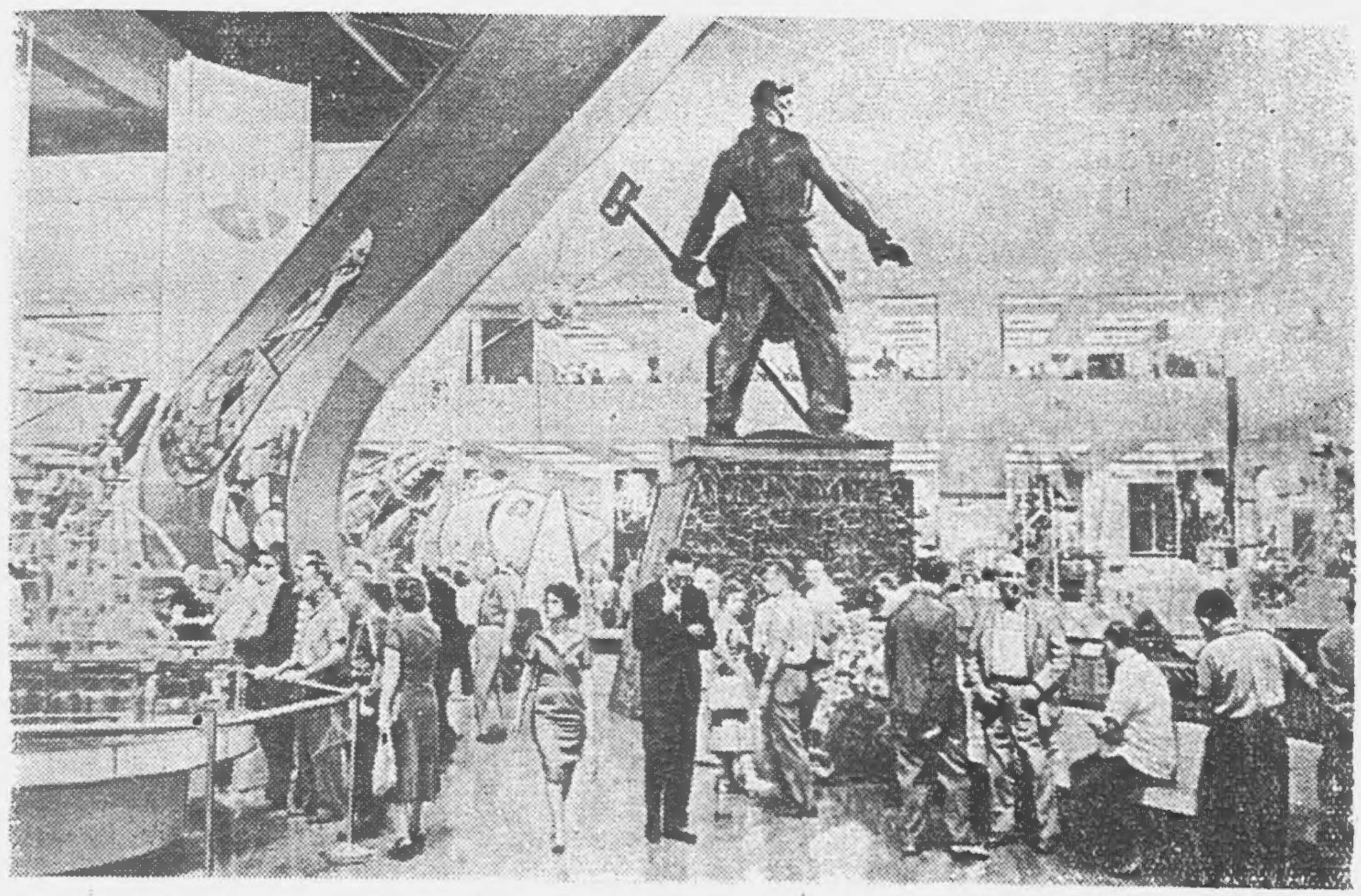
Цхьабакъда дика ховш да, мел дикадар карагIдаьлча а, правительствай пачхаьалкхений керте латтарашта мара къоастаде мотаргдоаца вай ханара дерригга доккхий дешаш министрий Женевски совещанена къоасталургдоацилга. Цудухьа боккхача лоархIаме да министраша пачхаьалкхений эггара керте латтарий совещани е кIийле кийчъяр. Нагахьа санна дунен общественноста лоIама духьал а яьнна, малхбузерча пачхаьалкхенаша женевски переговораш йохайой, тIаккха пачхаьалкхений эггара керте латтараш кхы а чIоагIагIа вIашагIкхетанза баргбоацача отт.

Н. ЧИГИРЬ.

Доазол дехьара

СОВЕТСКИ ВЫСТАВКО ЦЕЦБОАХ

КОПЕНГАГЕН, 13 июле. (ТАСС). Нью-Йоркерча советски выставка чIоагIа сий ду американцаша. Нью-Йоркерча, «Колизея» яхача, эггара йоккхагIа йолча выставочни зале хинначарел дукхагIа нах хиннаб цу выставке, яхаш язду «Берлингске теденде» яхача датски эггара доккхагIчарех долча газета Нью-Йоркерча корреспондента. Советски выставко цецбоах нах. Электронике советски Iилманна карагIдаьнна Iалаьмате доккхий хIамаш дIахьокх цо. Американцаш цецбувл советски телевизораш технически хьакъехьа дика хиларах. Эггара дукхагIа наьха теркам тIаоз спутникий макеташа. Медицински отдело, къаьстта хирургическичо хьахьокх Советски Союзе йоккха Iилма прогресс хилар, яхаш белгалду корреспондента. Атомни энерги вахара гулакхага дIаяхийтар хьахьокхача отдело а цецбоах американцаш.

Нью-Йоркера советски выставка. Центральни зале.

ТАСС специальни фотокорреспондент волча В. Егорова сурт.

Кхыча мехкашцарча гIулакхий министрий Женевски совещане

ЖЕНЕВА, 13 июле, (ТАСС спец. корр.). Кхо кIира болх ца беш даьккхачул тIехьагIа тахан ший болх дIаболабаьб кхыча мехкашцарча гIулакхий министрий Женевски совещанес.

Юха а хьалдизад прессан Женевски ЦIа. Хьа а баьхкаб хьаухаш а латт совещане хьалхара дакъа миштта дIалихьар дIадийца дуккхача мехкашкара журналисташи лоархIам болаш дукха керда корреспонденташи. Швейцарски газеташа лоархIам болаш моттиг къестаю совещани юха йолаялара. Газетий комментарешкеи прессан ЦIагIа вIашагIкхийттача журналисташта юкъеи керттера тема я совещане перспективаех дола дош. Дуккхача газеташа керте яздаьчунца а статьяш тIа а дег ондало ю толамца совещани чаккхъяргхилара, цар из дувз, цхьабараша дукхьала а вокхар кIезига-дукха лоралуш а деча къамаьлашца, переговораш еча кхычар лаьцача наькъа лоархIам а беш оттаяь хиларца белгалйоалаш йолча 9-чеи 19-чеи июне яьча советски предложенешца.

Барт бара дукхьала бараша совещане болх сецача хана чухь чIоагIа къахьийгар советски предложенеша яхар юхамаччахьа даккха а цар ларда тIа барт бе новкъарло е а гIерташ. Цар сихбенна йоахар Советски Союзо яха. Малхбузен Берлина хьакъехьа ханна йола соглашене лелаяра ха оттаяр да из ха яьлча, Малхбузен Берлинера малхбузен державай бокъонаш ше-шаьгIа дIа а яргья, хIаьта тIаккха СССР-о ший оагIорахьара Малхбузен Берлино хьакъехьа де дезар а дергда яхилга. Советски предложенеш иштта «кхетаелга» кхыдараш санна, хIанз, тахан «Ла Сюисс» яхача газето бакъдеча тайпара цаьсса хабар а хинна дIаэттад. Соглашена е дика хьал эттача хана совещани дIайолаенна хилара а Малхбузен державаш барт бе кийча хуле сихагIа соглашени е йизза торо хилара а дола гIулакх мадарра дувцача наблюдателий тешам чIоагIбаьб цу дерригнеша а.

Цхьабакъда, женевски ханах 15 сахьати 30 минути яьча тахан хьайийлача заседане тIа США паччахьалкхен секретара К. Гертера эггара хьалха даьча къамаьло а тIехьа хьахьекхар США делегаци совещане кIаьна мухь шийца а болаш енилгеи ший кIаьнача наькъ тIа переговораш дIаяхьа уйла йоташ хилари.

Заседане председатель хиннача К. Гертера эггара хьалха дош а ийца заявлени йир, цо даьча къамаьлах, хьалхарча ялх кIира совещанес баьча балха итогаш ювцаш.

Совещане шоллагIа юкъ йолалуш этта хьал цувцаш К. Гертера даь къамаьл Малхбузен делегацеша лаьца никъ хьаллоацаш хьалхагIа даь къамаьлаш санна дар. совещаче болх цхьан юкъа сацийта аьннача хана переговораш толамца чаккхъяхара «ювцаш йолча проблемашка хьожилга дувцанза даргдац» яхача ларда тIа а цу хьакъехьа уйла яра шоашта ха еза а аьнна цу делегацеша из предложени яьлга цо ше аьннадале а.

Цхьабакъда, США делегаце керте латтачо даьча къамаьло хьахьекхача тайпара «из уйла е еза ха» США делегацес вIаши тIаэца мегаргйола соглашени яра духьале еш бола шоаш лаьца никъ хувцара пайда эцаш дIайихьа яц.

Хетачох, СССР-ои малхбузен державашеи лийца наькъаш гуччахьа вIаши нийсдича США-неи, Англенеи, Францеиеи чIоагIа пайдане доацаш хургхилара лоархIам а баь. К. Гертера предложени йоалайир таханара пленарни заседани яьлча къайлагIа еча заседанешка довла аьнна. Ховча тайпара уж яьчул тIехьагIа заседани хиннай аьнна лоацца коммюнике мара язъяц.

К. Гертера тIехьа къамаьл даьча М. Кув де Мюрвила, аьлар США паччахьалкхен секретара дийца укх совещане тIарча оагIонаша лийца наькъаш ше дизза могадеш хилар. Францен делегацен керте латтачо аьлар, частни официальни йоаца заседанеш кхы ца гоаеш дIайолае аьнна Гертера яь предложени ше йизза хьаллоацилга. Цунца цо бакъдорз, из гIулакхаш дувца дикагIа бола никъ хинна ца Iеш барт бара дикагIа бола никъ хургхилар, из барт белга малхбузен державаша а Францес а лаьца никъ хувцарга хьежжа хургдале а.

Великобритане кхыча мехкашцарча гIулакхий министро Селвин Ллойда ше лоацца даьча къамаьлаца белгалдир, совещане болх юхасоцабалехьа хьажа дезача тайпара цхьадолча документашка хьежа ца хилар, царца цхьана тоъам хиллал Iомадаь дац 19 июне хьаденна берлински дешах дола советски документ, Н. С. Хрущева даь къамаьл, хIаьта юххера а 19 июне сарахьа А. А. Громыкос яь заявлени. С. Ллойда иштта дагайохийтар А. А. Громыкос 28 июне Москве яь заявлени.

Селвин Ллойда аьлар, совещане барий эггара хьалхара цекхар да шинна а оагIон лаьца никъ вIаши тарга оза малагIа торонаш я хара духьа хIанз а ца кхетадеш дола хIамаш новкъара дIадоахилга.

Берттерча шин предложенеца, вешта аьлча Малхбузен державай 16-ча июнера предложенешцеи СССР-а 19-ча июнерча предложенешцеи вIаши тара долаш хIамаш хилар дIа а аьнна С. Ллойда аьлар, цхьан е кхыча документа ларда тIа дискусси дIа а ца хьош дош пункта тIехьа пункт ювцаш къоастаде дезилга.

Йистевоалаш С. Ллойда аьлар, тIахула заседани частни, къайла заседани е аьнна К. Гертера яьча предложенена ше раьза волга.

Цул тIехьагIа къамаьл дир СССР кхыча мехкашцарча гIулакхий министра А. А. Громыкос.

ЖЕНЕВА, 13 июль. (ТАСС). Хоам баьча тайпара, тахан кхыча мехкашцарча гIулакхий министрий Женевски совещане заявлени еш къамаьл дир СССР-а кхыча мехкашцарча гIулакхий министра А. А. Громыкос.

Вай, аьлар А. А. Громыкос, Женеве юха даьхкад дIахо переговораш е а кхыча мехкашцарча гIулакхий министрий совещанена хьалхашка латташ дола лоархIамера дешаш къоастаде вIаши тIаэца мегаргйола решенеш лаха хьажа а. Вай къоастаде дезаш да Германех дола дешаш, хIаьта эггара хьалха Берлинера кхерамера хьал дIадаккха де дезараш къоастаде деза. Ца дувцаш дисад кхыдола дешаш а. А. А. Громыкос предложени йоалайир совещанес ший болх юкъах бутача хана дувцаш хиннача деша тIара дIаболабе аьнна, мадарра аьлча 19 июне йоалаяь советски предложенеш ювцаргара болх дIаболабе. Цо дагадохийтар цу предложенеш тIара керттера дар.

А. А. Громыкона тIехьа дош ийцар ГДР кхыча мехкашцарча гIулакхий министра Л. Больца. Тха делегаци, аьлар Л. Больца, Женеве юхаенай Германеца чехкагIа машара договор делга цIаькха а тIагIертта хьадехаш болх дIаболабе, хIаьта немецки халкъа дукхагIа долча даькъо дIадехар а цунна дагадоаллар из хиларах тешаш а.

ФРГ викало В. Греве къамаьл даьчул тIехьагIа дош ийцар А. А. Громыкос. Цо аьлар: «Тхо кийча да кIезига нах юкъеболаш совещанеш а беседаш а е Женевски совещане хиннача ерригача паччахьалкхений викалаш юкъе хуле».

Из дош дийцачул тIехьагIа соцам бир 15 июле пленарни заседане гулбала, аьнна.

Малхбузен Германера Германски Демократически Республике баха ухаш бола нах даиман дукхагIа хулаш латт. Дуккха а бола немций кхеташ ба болхлойи ахархойи Iаьдал долчча метте мара, шоай кхоанарча денна гIайгIа е ца езаш паргIата баргбоацилга. Германски Демократически Республике безаш тIаэц уж: социализм хьалъеш болча мехка цхьаккха а вусаргвац бе болх боацаш.

Сурта тIа: Берлине-Бланкен-фольдерча баха хьауха нах хьайбеча пункте. Кердача вахара йола путевкаш лу укхаза.

Цюльедорфа сурт Центрабилья.

Французски Экваториальни Африкерча халкъаша кортамукъале ех

КАИР, 14 июле. (ТАСС). Цига африкански ассоциаце хиннача пресс-конференце Французски Экваториальни Африка викал волча Закария Нимр Юсефа аьлар, французски империализма деча доала духьалара халкъа къовсам Iалаьмате сихбеннаб хIанз, аьнна.

Закария Нимр Юсефа аьлар: Февраль бетта денз соцаш яц мехкара бунташ, хIана аьлча халкъа езац, юхамаччахьа хоржамаш а даь, Экваториальни Африках Французски сообщества дакъа дара тIаерзаяь йола французски колонизаторий политика. 18 июне, — аьлар цо, — французски колониальни Iадало къиза дов дир хоржамаш оалаш болча цу тийшача балха духьала демонстраци яьча хана. Из бахьан долаш вийна 200-и човнаш яь 227-и демонстрант вар. Дукха ха йоаццаш колониальни Iаьдало цхьаькханахьа даьча довнах 4 саг леш а Чад яхача моттигера къаман лидер Мухаммед Аба юкъе а волаш болча дуккхача наха човнаш хулаш а моттиг нийсъелар. Французски Iаьдало керда эскараши полиции а ухийт Экваториальни Африке дукха нах лувцаш чу а бехк.

Юххера ше къамаьл даь воалаш Экваториальни Африкерча викало аьлар, Чадерча, Убангишарерча, Конгорча, Габонерча халкъаша дех цу мехкашкара французски эскараш кхы гоз ца деш арадахар а Экваториальни Африка кортамукъале ялар а, ООН-ера викалаш а хьожаш керда хоржамаш дар а Экваториальни Африка хьакъехьара дош ООН-е дувцар а.

ОТТО ГРОТЕВОЛА КЪАМАЬЛ

БЕРЛИН, 11-ча июле. (ТАСС). Галла яхача городе 150 эзар саг гулвеннача митинге ше къамаьл деш ГДР министрий Совета председатела Отто Гротевола аьлар, 13-ча июле Женеве ший болх юха болабеча кхыча мехкашцарча гIулакхий министрий совещане хургйолча ГДР делегаценна тIадиллад лакхерча боарамах сихагIа совещани ергйолеи укх шере а немций халкъо машара договор эцаргйолеи къамаьлаш де аьнна. Цига дувцаргдолча гIулакхех кхы а чIоагIа дакъа лоацаргда ГДР делегацес, аьлар О. Гротевола. Цун декхар хьалха хинна да — Германеца машара договор оттаелгеи, немций халкъа шийна хьашт долча тайпара Германи вIашагIтохара торонаш вIашагIйохкалгеи. Женеверча переговорех ГДР-а дакъа лацаро дерригача дуненна дIахайтад. Малхбузен Германи санна а йоацаш вай республика машар безаши демократически паччахьалкхе йолга. Цхьатарра бокъонаш а йолаш ГДР женевски переговорех дакъа лоацаш хиларо хьахьокх, из йолга ца ховш кхы дIахо малхбузен пачхьалкхенаш хила йиш йоацилга.

Ше даьча къамаьлаца ГДР министрий Совета председатела хьоайир Манолис Глезосаи кхыча гречески демократаштеи духьал оттаяь судебни процесс. Патриотий дош военни судо дувцара ше раьза ца хилар цIенхаштта дIа а аьнна, цар гIулакх граждански судо къоастаделга хьадийхар О. Гротевола.

Кхыча мехкашцарча гIулакхий министрий Женевски совещанега кхайкарал деш йола текст тIайийцар митинге дакъалаьцараша. Цар хьадех Германеца машара договор оттаяраи, Малхбузен Берлина тIулакха решени яраи, цаI шоллагIчох латаргйоацаш шинна а германски пачхьалкхенна юкъе пакт оттаяраи СССР-еи ГДР-еи предложенеш ювцилгеи уж тIаэцилгеи.

Грецен къама турпалхочоа Манолис Глезоса суд е гIертарах шоаш цIенхаштта раьза ца хилар дувцаш гречески премьер-министра Караманлиса цIерах телеграмма елар митинге дакъалаьцараша, хIаьта турпалхо сихха мукъавоалийтилга а дийхар.

Бахача наьха йоакхо яц

МагIалбика района Инаркъера медпункт Садбиев Ахьмада хиннача цIагIа я.

1958-ча шера Казахстанера цIа а вена ший цIагIа ваха хайнав из. Цун хIамаш латт медпункте дIачу воаллача, оточу. Цудухьа лорага вена саг ара дIа а этта, хьежа везаш хул, лор волча дIа чу вахар аравалалца. Кхыметтела Iолохле а моттиг яц хьежаш болчарна.

Медпункте телефон яц, нагахь санна цамогаш волча сага «скорая помощь» еха езаш хуле а, е воккхагIа волча лорага дага вала везаш хуле а тхоах саг ваха веза «Ингушски» совхозе. Цига телефона лини мукъа ялалца хьежа везаш а хул.

Уж кхоачамбоацараш медпункте долга дика хов Пседахски юрта совета а МагIалбика горисполкома а. Бакъда, уж дIадахара оарцагIа боалаш-м бац цигара кулгалхой.

Д. КАРТОЕВА, фельдшер-акушерка.

Хургбола артисташ

Дукха ха йоаццаш Островке цIерахча Ленинградски пачхьалкхен театральни института 2 курс йисте а яьккха каникулах цIабаьхкаб нохч-гIалгIай студе дешаш бола студенташ.

Укх деношка Грозне 2 шера институте шоаш караерзаяь говзал хьахьекхар цар. Царга хьожаш а ладувгIаш а хиннача республика общественноста викалаша белгалдаьккхар студенташта искусство дукха езаш хилар а, цу чоалханерча балха царна дика хьокхамаш даха карагIдаьннилга а, царех нохч-гIалгIай халкъа культура хьашташ кхоачашде дика артисташ хургхилар а.

Студенташа хьахьекха драматически искусство тайп-тайпарча замаех а къамех а йолча произведеней доакъоех латт. Уж да С. Арсанова яздаьча «Маца довз доттагIал» яхача романа тIера инсценировка яь лоаццига доакъош, Гольдоне «Шин аьлан Iу» яхача комеде, Назым Хикмета «Цlейна хьалхара ди» яхача пьеса доакъош, А. Хамидова «Мохсолт» яха цхьан даькъах латта комеди. Цу лоацача доакъош тIа актера говзала чудоагIараш, культура хьахьокха карагIдаьлар студентий.

Филармоне зале хиннараш чIоагIа гIадбигар студенташа художественни дешарцеи иллешцеи, халхарашцеи.

Шийтайпара я студентий каникулаш. Цар дешара шу йистедоалаш дика концертни программа кийчъяьй. Укх деношка республика районашка цу программаца шоай говзал дIахьокха болалургба уж.

А. БОКОВ.

Дика дIадоладаь гIулакх

Дика болх беш я Первомайски райПО вIашагIъелла нов. Курмагомедовс доал ду кроликаш лелаю ферма. Из вIашагIъеллай райПО баьча соцамах укх шера бIаьстан юхье. Эггара хьалха, 30 клетка а яь, нов. Курмагамедовс Iалашъяьяр «вIай великани» «шеншиллеи» яхача шин тайпах 23 кролик.

ХIанз ферме еррига а 273 кролик я. Из дика, пайданера гIулакх кхоачашдеш хьинаре къахьийгад нов. Курматомедовс, райПО председатела нов. Плиев Ахьмадеи, цун заместитела нов. Татиев Мажитеи новкъостал а деш.

Дийнахьа кхозза баьцацеи, цкъа е ялатийца е концентраташцеи кхаба а кхоаб, масса хана мела цIена хий а лоаттаду аз кроликашта, яхаш дувц Сахрата.

РайПО правлени гурахьа, октябреи ноябреи бетташка, ферме 800 кролик хилийта а, кроликий дулх чайне дохкарахи цIекийи дулхи пачхьалкхенга дохкарахи 40—45 эзар сома пайда эца а лаьрхIа я.

Кастта районе бахача а арахьара баьхкача а наха чайне даа чам болаш дола, ховха кроликий дулх хургда, маьха деза а доацаш, цул совгIа пачхьалкхенна а лургда райПО кроликий дулх.

Iалаьмате пайдане да кроликий фермаш вай республика кхыча районашка а, школашка а, юрта боахама предприятешка а вIашагIйохкилга.

С. ДУДАРЕВ.

Керда гостиница болх беш я

Укх деношка Наьсарен районе хьайийлай керда гостиница. Гостинице 25 моттиг я, электросвет, радио, хий, хIара цIагIа нах чухьежа кизгаш, цIена тIа-кIал диллар да укхаза.

Гостиница хьалъеш дика къахьегарца къаьстта белгалъяьлар нов. Путоев Суламбика доал деш хинна столярни бригада.

Районе цхьацца балхаш де баьхка хьаьший чу а ийбеш, ший болх дIахьош я керда гостиница.

Г. ОЗДОЕВ.

ДикагIа йола бригада

Вай республике эшачох 75 процент хьоар арахец Наьсарерча мельзаводо. Цул совгIа, вай мехкарча дуккхача городашка дIа-юха кхухь цига йоаккхаш йола хьажкIий ишк.

Дика къахьегарца белгалъяьннай ах шера йола хьоар даккхара план 110 проценти ишк яккхара план 125 проценти кхоачашъяь нов. Мальсагов Идриса бригада. ХIара бетта йола производственни задани тIехкхоачашъеш, барт тайна, цхьоагIо йолаш хьайоагIа из бригада. Кхыча бригадашца лелаяь ца Iеш, шоайла а социалистически ях лелаю бригадерча болхлоша.

Дика къахьегарца белгалбаьннаб воккхагIа вола вальцевой Шутов Николай, обойщица Яндиева Лиза, слесарь Цечоев М, иштта кхыбараш. ХIара сменах 115—120 процент кхоачашъю цар балха нормаш.

Дукха ба бригаде болх бешшехь а дешаш бола болхлой а.

А. АЗАНИЕВ.

Юрташта—библиотекараш

Юрташкарча нохчий, гIалгIай къамах болча библиотекарий квалификаци лакхъеш а керда библиотекараш кийчбеш а А. П. Чехова цIерахча республикански библиотеке хIара шера болх беш курсаш я.

Укх шера курсашка дешаш 35 саг ва. Дика деш Советски районерча Бабатеи Жанетеи МусаевгIар, Ахматовс, Алиевас, Саясановски районерча Даурбековас, Исмаиловас, Башиловас иштта кхыбараша а.

Курсаш 75 дийнахьа болх бергболаш я, занятеш 600 сахьата программах хургья. Специальни предметел совгIа общеобразовательни предметаш а хьех курсашка. 22 сахьата ССКП XXI съезда материалех лекцеш ешаргья. Курсашка иштта йийшай къамий доттагIалах, нохч-гIалгIай а эрсий а литература историех, къамаьла культурах, Iилманнеи техниканнеи карагIдаьннача кердача гIулакхех йола лекцеш. Дина духьаларча къовсамах дика чулоацам болаш лекцеш йийшар политически Iилмани кхетам боаржабара общества членаша нн. Инаркиевс, Нохч-ГIалгIай педагогически института физика кафедра заведующе нов. Пиуновс, Грозненски нефтяной института доцента технически Iилмай кандидата нов. Дудина.

Специальни предметаш—фондаш, каталогаш, массови болх, учет, отчетность довзийташ лекцеш йийшар библиотека болх дика бовзача республикански библиотека болхлоша нн. Сергеевс, Кононенкос, Стрепетовас, иштта кхычар а.

Курсашка деша багIараша балха керда методаш йовза № 4 йолча библиотеке экскурси йир, юрташкарча дикагIча библиотекаех йолча Шалински района библиотеке а гIоргба курсанташ.

ХIанз укх сахьате С. Арсановс яздаьча «Маца довз доттагIал» яхача романах дешарий конференци кийчъеш я, курсанташта тIехьагIа шоаш библиотекашка болх беча хана из гIулакх ховргдолаш.

П. ПОПОВ.

№ 13 йола агитатора блокнот

Кепа теха ара а яьнна, язбеннараш дIакхухьийташ а йохка йолаенна а я ССКП Нохч-ГIалгIай обкома пропаганди агитацеи отдела «Агитатора блокнота» аргIанна йола 13-гIа номер.

Номера тIа кепа техай ССКП Центральни Комитета Пленумо болхлошкеи, колхозникашкеи, советски интеллигенцеги, Советски Союза берригача къахьегамхошка «Турпалерча къахьегамца хьалъергья вай коммунизм!» аьнна корта а болаш даь кхайкарал.

Кепа техай «Агитаторий лоархIамегIа дола декхараш» яха редакционни статья.

«ДукхагIа йоакхо е доакъар кийчдара», аьнна корта а болаш я блокнота тIа кепа теха Нохч-ГIалгIай АССР юрта боахама Министра заместитела Ф. Мельгунова статья.

«Семилетке хьалха латтараш» яхача рубрика кIал «Технически прогресса энтузиасташ», аьнна корта болча статья тIа дувц крекинг-заводе производственни процессашта автоматизаци яр. Укхаза я иштта Шелковской районерча Сталина цIерахча колхоза кролико-ферма заведующе Г. Овчаровс «Тха хьехам — кроликаш лелае!» яха статья а.

Агитатора новкъостала июль бетта ергйолча беседай темаш а царна эша литература а белгалдаьккхад.

Ю. ПОВАЛЯЕВ.

Медицински сестраш арахийцаб

Цlеча креста республикански общества комитето Грознерча йиълагIча городской больнице вIашагIъехка хиннача бархI беттарча курсашка деша баьгIа кхалнах дийша баьннаб.

Шоаш производстве боллашехьа а курсаш яьхай 54 саго. Царца ба тIехдика дешаш курсаш яьха Тахтабаева Малика, Волкова Рая, Центовская Галя, Белозерская Валя, иштта кхыбараш.

МЛАДЕНЦЕВ.

ПОГОДА

16-ча июле денз 20-ча июле кхаччалца йолча юкъах хьалхарча ах юкъа йIанхен екъеи погода латтаргья, шоллагIча ах юкъа—юкъ-юкъа догIаш цIелхаргда. ГIийло хьекхаш мух хургба. Бийсанна + 16—20°, дийнахьа хьалхарча ах юкъа + 30—35°, шоллагIча ах юкъа + 26—31° температура а хургья.

Грозненски гидрометбюро.

Къамаьл ду Грознера...

Радиопередачай программа

16-ча июле: 7.20 — «Iилман дунеи юкъара фронт» беседа (эрсий меттала); 7.35 — хоамаши, передачай программеи; 7.45 — Советски Союзереи доазол дехьареи хоамаш; 8.45 — «Сердало» газета обзор; 9.00 — РадиоладувгIархой заявкех концерт; 17.00 — РадиочугIолла йола культура университет (эрсий меттала); 17.20 — Пионераштеи школьникаштеи передача (гIалгIай меттала); 17.35 — «Моттигерча композиторий произведенеш» — концерт; 18.00 — Юртбоахама болхлошта передача, 18.20 — Керда хоамаш (эрсий меттала); 18.35 — Музыка антракт; 18.40 — «Къахьегама турпалхо волча» — очерк, 19.30 — Керда хоамаш (нохчий меттала); 19.45— Музыка антракт; 19.50 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала).

17-ча июле: 7.20 — «Грозненский рабочий» — газета обзор; 7.35 — хоамаши, передачай программеи; 7.45 — «Ленинан некъ» газета обзор; 8.45 — «Советски Союзереи доазол дехьареи хоамаш (гIалгIай меттала); 9.00 — Концерт; 17.00 — Даьштеи ноаноштеи передача (эрсий меттала); 17.20 — «Семилетка кхоачашъяра оаха деш дола гIулакхаш» — передача (гIалгIай меттала); 17.35 — «Музыка моаршалаш» — концерт; 18.00 — Пионераштеи дешархоштеи передача, 18.20 — Керда хоамаш (эрсий меттала); 18.35 — Музыка антракт; 18.40 — Промышленноста болхлошта передача, 19.30 — Керда хоамаш (нохчий меттала); 19.45 — Музыка антракт; 19.50 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала).

18-ча июле: 7.20 — «Грозненский рабочий» газета обзор; 7.35 — хоамаши, передачай программеи; 7.45— Пионераштеи дешархоштеи передача (нохчий меттала); 8.45 — «Цергашта гIулакх дар» — беседа (гIалгIай меттала); 9.00 — Нохч-гIалгIай иллейи ашарийи концерт; 17.00 — Керда хоамаш (эрсий меттала); 17.20 — Литературан передача (гIалгIай меттала); 17.35 — Гуржий мехка бахача вайнаьха заявкех концерт; 18.00 — «Йовзача талгIе тIа» — сатирически журнал (эрсий меттала); 18.40 — Литературан передача (нохчий меттала); 19.30 — Керда хоамаш (нохчийи гIалгIайи метташка).

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

Тахан кинотеатрашка

Челюскинций цIерахча кинотеатре.
Йоккха зал — «Атаман Кодр».
Долалу: 10, 12, 2, 4, 6, 8, 10.
ЗIамига зал № 1—«Атаман Кодр».
Долалу: 8.30, 10.30, 12.30, 2.30, 4.30, 6.30, 8.30, 10.30.
ЗIамига зал № 1—«Атаман Кодр».
Долалу: 9, 11, 1, 3, 5, 7, 9.
ЗIамига зал № 3 — «Атаман Кодр».
Долалу: 9.15, 11.15, 1.15, 3,15. 5.15; 7.15, 9.15.

«Родина» яхача кинотеатре.
Iан зал — «Атаман Кодр».
Долалу: 8.45, 10.25, 12, 1.40, 3.20, 5, 6.40, 8.20, 10.
Аьхкан зал — «Атаман Кодр».
Долалу: 8, 9.45.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиумо чIоагIа хала а хеташ кодам бу Лакхехьарча Совета Президиума Председателга Алмазов Iаддалий Илезага ха йоацаш веннача цун вешех.
АЛМАЗОВ Iаддалий Яхьяйх.

РЕДАКЦЕН АДРЕС: г. Грозный, Сталина улица 23. ТЕЛЕФОНАШ: редактора — 2-41-23; редактора зам. — 2-07-01; бехктокхама секретара — 2-25-72; корректорске 2-30-91; партийни вахарен экономикани отделий — 2-25-72.

СФ01787

1918 шерарча 11-ча августа цIерах йола типографи, Нохч-ГIалгIай АССР, г. Грозный, Революцен проспект, 30/3. Заказ № 4388